

CONGRES 71

18 en 19 november 2000

Golden Tulip
Conference Hotel Leeuwenhorst
Noordwijkerhout

Inhoudsopgave

	pag
01 Jaarrekening 1999	3
02 Beleidsplan 2001 '3 x 1 = 4'	5
03. Nieuwe partijorganisatie	7
04 Afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers	8
05 Wijzigingsvoorstel regio- / afdrachtregeling 2001	10
06 Begroting 2001	11
07 Wijzigingsvoorstellen Statuten en Huishoudelijk Reglement	19
08 Onderwijs: meer zeggenschap in een kleinere en betere school	31
09 Voorstellen Tweede Kamerverkiezingen 2002	35
10. Tijdpad Tweede Kamerverkiezingen 2002	36
11 Instellingsbesluit Stemadviescommissie Tweede Kamerverkiezingen 2002	36
12 Profiel lijsttrekker Tweede Kamer	37
13 Profiel lid fractie Tweede Kamer	38
14 Positie ambtenaren. De vierde macht: van loyaliteit naar integriteit	39
15 Handel en hulp. Naar een nieuwe balans tussen ontwikkelingssamenwerking en handelsbevordering	40
16 Rapportage uitvoering besluiten vorige congressen	44
17 Jaarverslag Landelijk Bestuur, tweede helft 1999	52

Jaarrekening 1999

MEDEDELING VAN DE ACCOUNTANT

De in dit orgaan opgenomen staat van baten en lasten over 1999 van Vereniging Politieke Partij Democraten 66 te 's-Gravenhage is ontleend aan de jaarrekening 1999 van de vereniging.

Bij de jaarrekening 1999 is door ons een goedkeurende verklaring afgegeven.

Leiden, 13 juni 2000

BDO Walgemoed CampsObers
Accountants

VERENIGING POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66 TE 'S-GRAVENHAGE

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 1999

in guldens

	<i>1999</i>	<i>1999</i>	<i>1998</i>
	<i>Werkelijk</i>	<i>Begroting</i>	<i>Werkelijk</i>
Baten	2.180.190	2.478.000	2.195.040
	=====	=====	=====
Lasten			
Personeel	865.013	851.000	826.954
Secretariaat en Huisvesting	317.189	253.000	290.462
Bestuur en Adviesraad	462.039	547.000	532.852
Publiciteit	113.534	133.000	162.306
Regio's en afdelingen	222.467	300.000	230.374
Subsidies	93.520	93.000	93.000
Dotaties aan voorzieningen	55.173	215.000	23.740
Algemeen	74.201	86.000	48.907
	-----	-----	-----
Totaal lasten	2.203.136	2478.000	2.208.595
Nadelig saldo	-22.946	0	-13.555
	-----	-----	-----
	2.180.190	2.478.000	2.195.040
	=====	=====	=====

Toelichting bij jaarrekening 1999

Ondanks een daling van de contributie-opbrengsten ten opzichte van de begroting met fl. 120 000,-, is de jaarrekening gesloten met een relatief klein tekort van circa fl. 23.000,-. D66 heeft het daarmee afgelopen jaar, ook relatief gezien, beter gedaan dan de meeste grote politieke partijen, die het jaar afsloten met tekorten van tonnen. Hoewel de beheersing van de uitgaven in het algemeen goed is

verlopen, heeft belangrijk deel van de daling van de uitgaven van D66 een financieel-technische oorzaak (bijvoorbeeld het activeren in de balans van materiele activa, waardoor een deel van de voorziening Landelijk Secretariaat kon vrijvallen), zodat dit relatief gunstige resultaat niet tot de conclusie mag leiden dat de financiële problemen van de partij toch niet zo groot blijken te zijn, integendeel. Desondanks is er voor 1999 reden tot tevredenheid, omdat niet alleen de algemene reserve positief is gebleven, maar ook het verkiezingsfonds uiteindelijk niet in de rode cijfers is beland

Verkiezingsfonds

Conform het huishoudelijke reglement wordt hieronder een overzicht gegeven van de mutaties in het verkiezingsfonds. Het huishoudelijk reglement verplicht de penningmeesters ook aan te geven hoe de verwachte toekomstige ontwikkeling van het fonds zal zijn. De voorstellen over de toekomstige financiering van de campagnes zijn opgenomen in de uitgebreide toelichting op de ontwerp-begroting 2001, die op de website van D66 is geplaatst. Uiteraard kan deze toelichting ook worden opgevraagd bij het LS

Stand ultimo 1998	fl	35.332,-
Inkomsten		
Afdrachten	fl	104.479,-
Dotatie	fl	75.000,-
Diverse bijdragen	fl	37.000,-
Verkopen	fl	<u>8.177,-</u>
Totaal inkomsten	fl	224.656,-
Uitgaven		
Materialen	fl	39.499,-
Organisatie	fl	36.634,-
Drukwerk	fl	66.632,-
Salarissen	fl	24.619,-
Europees Manifest	fl	11.947,-
Waterschapsverkiezingen	fl.	3.778,-
Subsidies	fl	1.500,-
Diverse kosten	fl.	19.166,-
Vrijval tgv begroting	fl.	20.896,-
Publiciteit	fl.	<u>31.268,-</u>
Totaal uitgaven	fl	255.939,-
Stand ultimo 1999	fl	4.039,-

3 maal 1 = 4

BELEIDSPLAN BEHOREND BIJ BEGROTING VOOR 2001

Voorwoord

Nog een kleine twee jaar en dan zijn er weer landelijke en lokale verkiezingen. Het landelijk bestuur van D66 wil deze verkiezingen tot een succes voor D66 maken. Dit betekent dat veel dingen moeten veranderen. Om het beleid van de vereniging een herkenbare richting te geven heeft het bestuur voor 2001 een aantal werklijnen vastgesteld. Deze zijn

1. Het versterken van de politieke functie en de kennisfunctie van de partij, het voortdurend ontwikkelen van inhoudelijke ideeën en het nemen van initiatieven,
2. Het versterken van de communicatiefunctie het voeren van een permanente campagne, politieke uitingen moeten passen bij de gewenste beeldvorming over D66,
3. Het versterken van de omvang: het permanent binden en werven van leden,
4. Het versterken van de opleidingsfunctie. verdere professionalisering van de partijorganisatie, onze medewerkers, volksvertegenwoordigers en de vele andere vrijwilligers;
5. Het versterken van de servicefunctie. verdere professionalisering van de interne organisatie, de service en de kwaliteit van dienstverlening vergroten,
6. Het waarborgen van de continuïteit. het voeren van een gezonde financiële huishouding.

Naast deze zes werklijnen loopt een zevende als rode draad door alle voornemens. Deze zevende werklijn is lastig vast te leggen in 'beleid', maar heeft te maken met de stijl van werken; bij een professionele politieke partij past een op resultaten gerichte stijl. Een stijl waarbij duidelijkheid en slagvaardigheid voorop staan. Zeggen waar het op staat en doen wat is afgesproken. We willen de soms iets teveel vrijblijvende bestuurscultuur terugdringen. Elkaar meer binden op afspraken geeft duidelijkheid en herkenbare resultaten.

Een toelichting op enkele functies in processen en activiteiten

De politieke functie wordt vooral gestalte gegeven door de gekozen vertegenwoordigers in de 2^e en 1^e kamer, het Europees Parlement, de provinciale staten en de gemeenteraden. Het gaat daarbij om het uitdragen van partijpolitieke standpunten, publicaties in de media, politieke bijeenkomsten, campagnes en voorlichting. De partijorganisatie genereert met behulp van projectgroepen voorstellen die passen bij de uitgangspunten van D66.

De kennisfunctie heeft betrekking op het op korte, middellange en lange termijn verzamelen, vormgeven, overdragen en bewaren van ideeën. De functie is dynamisch van aard en op ontwikkeling gericht.

De opleidingsfunctie is gericht op het werven, binden, voorbereiden en trainen van (potentiele) partijleden op een politiek functioneren tot en met het bieden van adequate nazorg. De opleidingsfunctie richt zich daarnaast op het trainen en coachen van actieve leden en (afdelings-) bestuurders.

De servicefunctie betreft onder andere de financiële en ledenadministratie, het inrichten van een congresbureau en de interne partijcommunicatie.

Realisatie van deze werklijnen vergt een slagvaardig bestuur en een optimaal toegeruste partijorganisatie.

Onze voornemens voor 2001 zijn gericht op de intensivering van de politieke meningsvorming binnen de partij en op het naar buiten treden van D66 als beeldmerk van:

- een aantrekkelijke beweging;
- die zich richt op het oplossen van problemen in de samenleving,
- dat op een vernieuwende manier wil doen,

- en daarbij niet bang is om met onorthodoxe ideeën te komen

We willen de leden boeien en binden met politieke podia, aantrekkelijke congressen en optimale informatievoorziening. Zo wordt meer recht gedaan aan de reden om lid te worden van een politieke partij: denken en praten over politiek, met elkaar, landelijk en lokaal.

De kiezers zullen meer overtuigd moeten worden van de eigenheid van D66 in het scala van politieke partijen. D66 als buitenboordmotor van de politiek: altijd weer in staat om vernieuwende impulsen te geven aan grijze instituties. We zullen de kiezers meer moeten overtuigen van het enorme potentieel dat de partij te bieden heeft aan deskundige, openhartige en vernieuwingsgezinde politici, die opereren vanuit de vanzelfsprekende achtergrond van fatsoen en integriteit.

Om dit profiel van de partij herkenbaar neer te zetten is een optimale samenwerking met alle geledingen in de partij, en zeker de Tweede Kamer-fractie, onontbeerlijk.

Welke concrete nieuwe impulsen gaan we in 2001 geven?

- Een nieuw verkiezingsprogramma. In het najaar van 2001 zal het programma worden gepresenteerd. Een programma op hoofdlijnen, niet te uitvoerig, goed leesbaar met duidelijke politieke keuzes.
- De politieke podia worden spannender. Er zal worden gediscussieerd over de nog te verschijnen sociaal-liberale perspectieven en er zal volop ruimte worden geboden om in te gaan op de politieke actualiteit. De podia worden meer benut om de politieke agenda te zetten. Externe gerichtheid is daarbij het toetsingscriterium. D66 moet niet in discussie met zichzelf, maar met de samenleving.
- De thema's op de congressen worden beter geselecteerd, waardoor er, denk bijvoorbeeld aan ruimte en milieu, richtinggevende uitspraken kunnen worden gedaan. Daarbij zullen geen lange resoluties meer worden voorgelegd, maar prikkelende stellingen die uitnodigen tot debat. De politieke actualiteit krijgt meer ruimte.

VOORSTEL NIEUWE PARTIJORGANISATIE

van: De besturen het Opleidingscentrum (OC) en de Stichting Wetenschappelijk Bureau (SWB), alsmede het Landelijk Bestuur (LB) van D66
aan: het congres (71 te Noordwijkerhout) van D66
betreft: **Integratie op bestuurlijk en werkorganisatieniveau van LB, OC en SWB**

CONGRESBESLUIT

Op gezamenlijke voordracht van de besturen van het Opleidingscentrum en het Wetenschappelijk Bureau, alsmede het Landelijk Bestuur van D66 wordt besloten te komen tot een zo groot mogelijke integratie van zowel de drie besturen, als van de drie werkorganisaties en om dit zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te realiseren

Toelichting

De genoemde drie besturen (LB, OC en SWB) hebben vlak voor de afgelopen zomer in een principebesluit al unaniem en met enthousiasme besloten om te komen tot een geïntegreerde organisatie. Zij willen met dit voorstel zo snel als verantwoord mogelijk is komen tot een goed gecoördineerd en eenduidig bestuurlijk opereren en een slagvaardige, klantgerichte werkorganisatie. In zo kort mogelijke tijd moet voor wat betreft de besturen van deze drie organisaties de nieuwe partijorganisatie gerealiseerd worden

De nieuwe bestuurlijke organisatie moet de partij aansturen uitgaande van de vier hoofdfuncties. Die vier hoofdfuncties zijn kenmerkend voor iedere politieke partij, te weten:

- 1) Beïnvloeden van beleid (de politieke functie)
- 2) Ontwikkelen van ideeën en programmapunten (de kennisfunctie)
- 3) Ontwikkelen van partijkader (de opleidingsfunctie)
- 4) Uitvoeren van ondersteunende processen (de servicefunctie)

Om deze vier functies te realiseren en faciliteren is een slagvaardige uitvoeringsorganisatie nodig. Maar een dergelijke krachtige uitvoeringsorganisatie vraagt ook om adequate, gecoördineerde, eenduidige aansturing door een overzichtelijk bestuur.

Om te komen tot deze Nieuwe Partijorganisatie hebben de drie besturen van LB, OC en SWB de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- a) Er is sprake van een kleine, slagvaardige organisatie
- b) Die adequate service aan de leden biedt
- c) Maar sober en doelmatig is ingericht
- d) Waarin optimaal wordt samengewerkt tussen de onderlinge delen
- e) Met optimale eigen verantwoordelijkheid voor de regio's en de afdelingen
- f) En alleen met behoud van de hoogst noodzakelijke commissies
- g) Waarin informatie – politiek én organisatorisch – via de website een belangrijke bindende factor is

Als er tijdens het 71ste Congres te Noordwijkerhout conform wordt besloten zal de uitvoeringsorganisatie zo snel mogelijk worden gerealiseerd door wijziging dan wel opheffing van de oude situatie met het gelijktijdig in dienst nemen van de huidige medewerk(st)ers van de drie opgeheven organisaties bij de nieuwe partijorganisatie. Hierdoor ontstaat een volledige integratie op werkorganisatieniveau.

Een duidelijk besluit is vooral ook daarom nodig om zekerheid te verschaffen aan alle medewerk(st)ers.

Gelijktijdig zullen de besturen van LB, OC en SWB geïntegreerd worden. Om de noodzakelijke onafhankelijkheid van het politiek-wetenschappelijk werk van de SWB te garanderen zal er een bescheiden eigen constructie worden gecreëerd. Daarnaast zullen de drie besturen tot één compact partijbestuur worden geïntegreerd, dat op afstand blijft van de dagelijkse partijorganisatie en deze zal aansturen. In het LB worden voorlopig ad interim tot aan het Voorjaarscongres 2001 de beide huidige voorzitters van OC en SWB aangewezen als de LB-portefeuillehouders voor Opleidingen en Wetenschappelijk Onderzoek

AFDRACHTREGELING POLITIEKE VERTEGENWOORDIGERS D66 per 1 januari 2001

voorstel aan congres 71 op 18 en 19 november 2000 te Noordwijkerhout

1. Aanleiding

Op congres 70 d d 25 maart 2000 te Amersfoort zijn twee moties aangenomen.

Motie nr. 34 (indiener. AV Groningen)

Hierin is gevraagd om het ontwerpen van een regeling waarin een verplichte afdracht aan de partij van D66-vertegenwoordigers wordt geregeld

Opmerkingen LB.

Er is al een richtlijn van het Landelijk Bestuur inzake afdrachten voor politieke vertegenwoordigers uit 1996. Onderzocht moet worden of het juridisch mogelijk is om deze richtlijn om te vormen tot een verplichte afdrachtenregeling en daarnaast zou de regeling zowel voor gekozen als voor benoemde vertegenwoordigers moeten gelden

Motie nr 57 (indiener platform de Kargadoor)

Hierin is gevraagd om een regeling die het mogelijk maakt dat gegevens over het al dan niet voldoen aan de afdrachtsregeling voor volksvertegenwoordigers en andere ambtsdragers door kandidaten voor vertegenwoordigende functies namens D66 ter beschikking te stellen aan stemadviescommissies en andere organen die adviseren over de kandidaatstelling en dat deze gegevens bij de advisering moeten worden meegewogen.

Opmerkingen LB.

Bij het ontwerpen van een dergelijke regeling moet rekening worden gehouden met de eisen die gesteld worden aan de privacybescherming van persoonsgegevens

2. Waarom een afdrachtenregeling voor D66 vertegenwoordigers?

Politieke partijen zijn voor een groot deel afhankelijk van contributie-inkomsten van hun leden. Deze contributie-inkomsten dalen naarmate een partij minder leden heeft. Het aantal mensen in Nederland dat lid is van een politieke partij is dalende en ook voor D66 is het heel moeilijk om het ledental stabiel te houden. Zeker gezien het feit dat D66 traditioneel al minder leden heeft dan de andere grote partijen. Dit alles betekent dat D66 als partij een grote politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid moet zien te dragen met beperkte financiële middelen. Daarom kost het actieve leden geld om hun werk voor D66 te doen, moeten afdelingen en regio's het met een lagere contributieafdracht stellen dan bij andere partijen gebruikelijk is en is het professionele apparaat in Den Haag aanzienlijk kleiner is dan het apparaat van de andere partijen. Vooral de financiering van verkiezingscampagnes, die steeds hogere kosten met zich meebrengen, leidt tot steeds grotere financiële problemen omdat de inkomsten van de partij hiervoor niet toereikend zijn. Er is behoefte aan professionele campagnes en er kan niet volstaan worden met free publicity. Dit alles maakt dat D66 ook op zoek moet naar andere inkomsten naast de contributie om op lange termijn invulling te kunnen geven aan de partijdoelstellingen. Een belangrijke bron van inkomsten zijn de afdrachten van politieke vertegenwoordigers namens D66

3. Voorstel aan het congres, bijeen te Noordwijkerhout op 18 en 19 november 2000

Dit voorstel is een uitwerking van de congres 70 aangenomen moties (nr 34 en 57, zie hierboven). Indien dit voorstel wordt aangenomen, komt de richtlijn van het Landelijk Bestuur inzake de afdrachtenregeling politieke vertegenwoordigers D66, d d. 2 juni 1996, te vervallen:

a. Bevoegdheid tot het vaststellen van een afdrachtenregeling

De artikelen 6.1, 6.4 en 6.6 van het Huishoudelijk Reglement worden zodanig gewijzigd dat de algemene ledenvergaderingen op het landelijke, het regionale en het lokale niveau de bevoegdheid krijgen om een afdrachtenregeling vast te stellen voor de politieke vertegenwoordigers op hun respectievelijke niveaus op voorstel van hun respectievelijke besturen

Het is van groot belang dat op alle bestuurlijke niveaus in de partij gebruik wordt gemaakt van deze bevoegdheid om een adequate afdrachtenregeling vast te stellen

Mede daarom kan de afdrachtenregeling voor het landelijk niveau worden beschouwd als richtlijn voor vast te stellen afdrachtenregelingen op het regionale en het lokale niveau. Daartoe is onder punt c ook een

richtlijn gegeven voor de hoogte van de afdracht voor politieke vertegenwoordigers op het regionale en het lokale niveau (statenleden, gedeputeerden, raadsleden en wethouders)

b. Verplichte afdrachtenregeling op landelijk niveau

Vertegenwoordigers namens D66 in de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement alsmede voor D66-ministers en benoemde bestuurders namens D66 (Burgemeesters en Commissarissen van de Koningin) zijn verplicht om een vastgesteld deel van hun inkomen uit hoofde van hun politieke functie af te dragen aan de partij

Om nakoming van deze regeling beter te verzekeren en bovendien kandidaten voor functies tijdig op het bestaan van deze regeling te wijzen, zal op het kandidaatstellingsformulier van de interne verkiezingen ten behoeve van het opstellen van de kieslijsten voor politiek vertegenwoordigende functies in de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement in de toekomst een nieuwe extra vraag worden gesteld

Deze vraag luidt:

'Is men bereid om, indien men gekozen wordt als vertegenwoordiger namens D66 in één van deze organen, te voldoen aan de verplichte afdrachtenregeling voor politieke vertegenwoordigers namens D66 ' Hiertoe zal artikel 8 13, eerste lid, van het Huishoudelijk Reglement worden aangepast.

c. Hoogte van de afdracht

De verplichte afdrachten aan het Landelijk Bestuur – door burgemeesters, ministers, staatssecretarissen, Commissarissen van de Koningin, lid Tweede Kamer, lid Eerste Kamer en lid Europees Parlement bedragen 3% van het politieke inkomen/de politieke vergoeding. De onkostenvergoeding blijft buiten beschouwing. Voor de Eerste Kamerleden, die alleen een onkostenvergoeding ontvangen, worden alleen de algemene vergoedingen in aanmerking genomen.

Als richtlijn voor de afdrachtregelingen politieke vertegenwoordigers die op regionaal niveau (gedeputeerden en provinciale statenleden) aan het regiobestuur en op lokaal niveau (wethouders en gemeenteraadsleden) aan het afdelingsbestuur, door de ledenvergaderingen kunnen worden vastgesteld geldt eveneens het percentage van 3% van het politieke inkomen/de politieke vergoeding.

d. Bestemming van de inkomsten uit de afdrachten

80% van de inkomsten uit de afdrachten zal ten goede komen aan het verkiezingsfonds en 20% aan de algemene middelen. Deze 20% stelt het bestuur in staat de ondersteunende partijorganisatie voor de politiek vertegenwoordigers in stand te houden en waar mogelijk te versterken

Het verkiezingsfonds als bestemming brengt met zich mee dat de afdracht niet ten koste gaat van de fiscale mogelijkheid om schenkingen af te trekken van de belasting. De schenkingsdeclaraties blijven zo in stand. De afdracht aan het verkiezingsfonds zou, mits het ten goede komt aan activiteiten in verband met de eigen herverviering, als beroepskosten kunnen worden opgevoerd ("hervervieringskosten"). Dit veronderstelt een aantoonbare relatie tussen de afdracht van een orgaan en de ten behoeve van dit orgaan verrichte activiteiten. Het streven van het bestuur zal er dan ook op gericht zijn deze directe relatie te realiseren en te administreren.

e. Verklaring inzake het verstrekken van gegevens over het betalingsgedrag aan de Stemadviescommissie

Met het oog op de privacybescherming zullen kandidaten bij het kandidaatstellingsformulier voor interne verkiezingen ten behoeve van het opstellen van kieslijsten namens D66 voor vertegenwoordigende functies in de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement, worden gevraagd om separaat een schriftelijke verklaring te ondertekenen. Hierdoor stemt men in met het verstrekken van gegevens omtrent het betalingsgedrag inzake de verplichte afdrachtenregeling voor politieke vertegenwoordigers namens D66 aan de stemadviescommissie. Deze gegevens worden alleen verstrekt aan de stemadviescommissie, indien iemand zich kandideert voor een vertegenwoordigende functie, terwijl hij al eerder een politiek vertegenwoordigende functie namens D66 in de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en/of het Europees Parlement heeft vervuld.

De gegevens omtrent het betalingsgedrag worden verzameld om te kunnen controleren of voldaan worden aan de door het congres vastgestelde afdrachtenregeling. De gegevens zijn alleen bekend bij de Eerste Penningmeester van het Landelijk Bestuur en de coördinator van de financiële administratie. Zij zijn verantwoordelijk voor een zorgvuldige administratie en voor de juistheid en nauwkeurigheid van de gegevens. Bij de administratie van het betalingsgedrag wordt gebruik gemaakt van drie categorieën van gegevens:

- afgedragen volgens de afdrachtenregeling
- niet afgedragen
- te weinig afgedragen volgens de afdrachtenregeling

De gegevens worden vertrouwelijk door de Eerste Penningmeester verstrekt aan de stemadviescommissie als één van de bronnen om de geschiktheid van de kandidaten voor een vertegenwoordigende functie te kunnen beoordelen. Uitgangspunt daarbij is dat volksvertegenwoordigers namens D66 een bijzondere verantwoordelijkheid hebben voor hun partij en dus ook voor haar financiële positie. De stemadviescommissie kan de gegevens alleen zelf gebruiken voor de beoordeling van de geschiktheid van de kandidaten. In haar uiteindelijke advies kan alleen in algemene zin, dus niet direct herleidbaar tot een kandidaat, iets worden opgemerkt over het feit dat het betalingsgedrag inzake de afdrachtenregeling, voorzover hierover gegevens beschikbaar waren, een criterium is dat meegewogen is bij de geschiktheid van de kandidaten.

Om dit adequaat te regelen zal in instellingsbesluiten voor stemadviescommissies op landelijk niveau een bepaling in deze zin worden opgenomen over het meewegen van gegevens over het betalingsgedrag van gekozen politieke vertegenwoordigers namens D66.

f. Dispensatieregeling

De Eerste Penningmeester van het Landelijk Bestuur beslist of dispensatie verleend kan worden van de verplichte afdrachtenregeling voor gekozen of benoemde vertegenwoordigers namens D66 op landelijk niveau. IJkpunt voor de beoordeling is de mate waarin de toekomstige kandidaat afhankelijk is van de inkomsten uit hoofde van de vertegenwoordigende functie.

Mensen, die zich willen kandideren voor vertegenwoordigende functies namens D66 op landelijk niveau, dienen zich hiertoe vóóraf tot de Eerste Penningmeester te wenden.

Wijzigingsvoorstel regio- /afdelingsafdrachtregeling 2001

Congres 70 heeft aangenomen de volgende afdrachtregeling vastgesteld:

- De regio-afdracht wordt bepaald op fl. 7,00 per betalend lid, waarvan fl. 1800,- als vast bedrag. De afdracht wordt in 3 tranches uitbetaald.

Het Landelijke Bestuur stelt aan congres 71 het volgende voor:

- De regio-afdracht wordt verlaagd naar fl. 5,50 per lid, waarvan fl. 1800,- als vast bedrag. De afdracht wordt in 3 tranches uitbetaald. De regio's krijgen de mogelijkheid regio-informatie via de Democraat te publiceren.

Begroting 2001 met toelichting

PARTIJFINANCIEN

Bij het opstellen van een begroting is het gebruikelijk om eerst na te gaan hoe de financiële ontwikkeling zal zijn als het gevoerde beleid zonder wijzigingen wordt voortgezet. Bij deze doorrekening bleek dat D66 voor het jaar 2001 af zou stevenen op een structureel tekort van fl. 385.000,-. Bovendien zou het verkiezingsfonds aan het einde van het jaar 2001 (een paar maanden voor de verkiezingen) maar enkele tonnen bevatten.

Het geraamde tekort is deels het gevolg van stijgende uitgaven. De uitgaven stijgen niet alleen vanwege loon- en prijsstijgingen, maar ook vanwege stijgende afschrijvingslasten, een noodzakelijke hogere dotatie aan het verkiezingsfonds en de extra kosten van het interne verkiezingsproces in 2001. De belangrijkste reden van het tekort is echter de verdere daling van de contributie-inkomsten.

Hoewel de daling van het ledental -mede door de ledenwerfactie- tot staan is gebracht, zal D66 in 2001 naar verwachting tussen de 10.500 en 11.000 leden tellen. Dit is te weinig om alle huidige taken en activiteiten zonder meer voort te kunnen zetten.

D66 is er tot nu toe, ook in vergelijking met de meeste andere politieke partijen, redelijk in geslaagd de tering naar de nering te zetten. D66 heeft echter, uitgaande van de bestaande activiteiten, nauwelijks meer mogelijkheden om opnieuw een zeer forse bezuinigingsronde op te vangen om het bovengenoemde tekort te elimineren en ook nog het verkiezingsfonds verder aan te vullen tot een minimaal noodzakelijk niveau. Het LB heeft daarom scherpe keuzes moeten maken en prioriteiten gesteld. Het LB vond het daarnaast zeer noodzakelijk financiële ruimte te creëren voor nieuw beleid dat zich vooral richt op een versterking van de digitale interne en externe communicatie en het opleidingsniveau. Dit was geen eenvoudige opgave, want de financiële situatie leidde tot de conclusie dat er eigenlijk alleen maar een begroting met louter forse bezuinigingen kon worden opgesteld en dat er nauwelijks impulsen aan nieuw beleid konden worden gegeven.

Subsidies en sponsoring

Bovengenoemde situatie zou kunnen worden opgelost als de subsidies aan politieke partijen fors worden verhoogd (op korte termijn niet te verwachten) of als radicaal gekozen wordt voor een (grotendeels) gesponsorde partij. Over de voor- en nadelen van sponsoring is veel geschreven. Het LB houdt op goede gronden vast aan het huidige beleidsplan externe financiering, waarin op een evenwichtige manier ruimte wordt geboden voor externe financiering, zonder dat de politieke onafhankelijkheid van de partij wordt geschaad. Sponsoring geeft dus ook geen totaal-oplossing voor de financiële situatie.

Integratie

Daarom hebben de penningmeesters bekeken welke voordelen kunnen worden behaald als de verschillende organisaties die binnen de partij actief zijn (met name de Stichting Wetenschappelijk Bureau (SWB) en het Opleidingscentrum (OC)) op organisatorisch en financieel terrein worden geïntegreerd. Aan de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek en de kwaliteit van de opleidingen wordt daarbij uiteraard niet getornd. Financien kunnen nooit de enige reden zijn om een dergelijke integratie voor te stellen. Juist voor een zich vernieuwende partij, die klaar wil zijn voor de 21-ste eeuw, is het van groot belang zich voortdurend te bezinnen op de vraag of de organisatievorm nog wel passend is voor de uitdagingen die de nieuwe eeuw aan politieke partijen stelt.

Een integratie van D66, SWB en OC heeft niet alleen inhoudelijk, maar ook bewijsbare grote financiële voordelen. Op secretariale- en bestuursuitgaven kan een efficiencywinst worden behaald. Bovendien kan door samenvoeging van voorzieningen en reserves een groter risico worden gedragen en tevens een hoger rendement worden behaald als alle reserves worden betrokken bij het beleggingsbeleid. Op deze wijze kan in de begroting ruimte worden geschapen voor nieuw beleid, dat zeer noodzakelijk is om D66 vitaal te houden in de toekomst.

In het vervolg worden twee begrotingen gepresenteerd. Eerst een begroting waarin is uitgegaan van een integratie van de organisaties van D66, SWB en OC. In deze begroting is een zo goed mogelijke raming gemaakt van de financiële ontwikkeling van de SWB en het OC bij ongewijzigd beleid. Vervolgens wordt de begroting van D66 zonder deze integratie gepresenteerd.

GEINTEGREERDE ONTWERP-BEGROTING 2001

De organisatorische en financiële integratie van de partij, de SWB en het OC leidt niet alleen tot kwantificeerbare financiële voordelen, ook kan er met hetzelfde budget meer worden gedaan. Medewerkers kunnen flexibeler worden ingezet, de coördinatie van activiteiten kan soepeler verlopen en in het financieel beheer zijn grote voordelen te behalen.

Per saldo zijn de directe financiële voordelen van de integratie geraamd op in totaal fl. 173.000,-, waarvan fl. 80.000,- incidenteel. Hieronder worden de voordelen aangegeven.

Op secretariele en bestuursuitgaven kan een winst worden verwacht van circa fl. 13.000,-. Deze winst vloeit voort uit het feit dat het aantal besturen wordt teruggebracht en secretariele taken efficiënter kunnen worden uitgevoerd, omdat er minder hoeft te worden uitbesteed.

Een integratie geeft ook voordelen bij de verschillende partijpublicaties. Voordelen kunnen worden behaald bij samenvoeging van redacties, gezamenlijke inkoop, druk, vormgeving enz. Vooralsnog hebben wij deze voordelen gekwantificeerd op fl. 20.000,- en boeken wij die voorlopig in bij de post personeel. Het is mogelijk dat als de integratie een feit is, de voordelen ook op andere uitgavenposten terugkomen.

In het financieel beheer zijn grote voordelen te behalen. De accountant van de partij heeft ons al dringend aangeraden om het financiële beheer te centraliseren. Het gaat dan om het betalingsverkeer en ook om het beleid t.a.v. reserves en voorzieningen en het beleggingsbeleid. Indien de voorzieningen en reserves van SWB en OC worden samengevoegd met die van de partij, ontstaat er een zodanige omvang van de voorzieningenpositie dat, gelet op de financiële risico's, die vooral betrekking hebben op personele uitgaven, een deel van de totale voorziening kan vrijvallen. Indien de richtlijnen voor de kwantificering van de voorziening algemeen worden toegepast op de geïntegreerde begroting, kan eenmalig fl. 80.000,- uit de gecombineerde voorziening vrijvallen. Bovendien kan de structurele dotatie gehalveerd worden, hetgeen een structureel voordeel biedt van fl. 40.000,-.

De SWB en het OC zijn als zelfstandige organisatie zodanig klein, dat men, gelet op bovengenoemde risico's, veel hogere voorzieningen zou moeten aanhouden. Samenvoeging van voorzieningen kan echter alleen worden doorgevoerd, indien ook het personeelsbeleid wordt geïntegreerd en alle medewerkers in dienst komen van de partij.

Naast de risico's in de personele sfeer, is een ander belangrijk risico voor SWB en OC de verlaging van de Rijkssubsidie na een verkiezingsnederlaag. Momenteel zijn beide organisaties niet in staat een eventuele verdere daling van de subsidie op te vangen. In een geïntegreerde organisatie kan dat tot wel, te meer daar de partij in het geval van "fundamentele financiële nood" gebruik kan maken van het huisvestingsvermogen.

Indien het financiële beheer wordt gecentraliseerd, leidt dit ook tot een hoger rendement op het gecombineerde vermogen en lagere kosten voor het betalingsverkeer. De structurele meeropbrengst hebben wij geraamd op fl. 20.000,-.

Als een geïntegreerde begroting wordt gepresenteerd, dienen ook de begrotingen van SWB en OC er bij te worden betrokken. Na een grondige doorrekening en bij ongewijzigd beleid, verwachten wij voor zowel SWB als OC een begrotingsoverschot van fl. 21.000,- in 2001. Er is hierbij wel verondersteld dat de subsidie die de partij aan SWB en OC geeft, blijft bestaan. Samen met het verwachte tekort op de begroting van de partij van fl. 412.000,- (dit is inclusief nieuw beleid, tot uiting komend in hogere afschrijvingen, zie hieronder), resulteert derhalve bij integratie een tekort van fl. 370.000,- en de mogelijkheid om bovendien fl. 173.000,- aan integratievoordelen te behalen.

Investeren in nieuw beleid

De integratie is uiteraard niet bedoeld om alleen maar de financiële problemen van de partij op te lossen. Met de integratie wil het LB ook de partij nieuwe impulsen geven. In de oorspronkelijke partijbegroting was alleen voor fl. 27.000,- aan extra afschrijvingen opgenomen om (deels noodzakelijke) investeringen te financieren. We stellen in de integratiebegroting voor het budget voor nieuw beleid te verhogen met fl. 70.000,- structureel. In totaal komt de ruimte voor nieuw beleid hiermee op fl. 97.000,-.

Het opleidingsniveau in de partij wordt verhoogd ("investeren in mensen"). We stellen voor het netto budget te verhogen met fl. 20.000,- tot fl. 40.000,-, zodat het geraamde overschot van het OC vrijwel geheel ten goede komt aan opleidingen. Indien wordt gestreefd naar een dekkingsgraad van 60% (de deelnemers betalen 60% van de kosten) kan voor een ton aan opleidingen worden gefinancierd:

fl 60 000,- aan deelnemersbijdragen en fl 40 000,- uit de partijbegroting.

Om het wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen, maakt de SWB gebruik van werkgroepen met deskundigen op een bepaald terrein. Het blijkt dat leden met een bepaalde deskundigheid prima voor de partij ingezet kunnen worden, maar dat men terugschrikt voor het vergadercircuit. In het recente verleden zijn goede resultaten geboekt met zogenaamd ad hoc commissies. Aan deze commissies wordt verzocht een bepaald vraagstuk te bestuderen en binnen een bepaalde termijn een onderbouwd advies op tafel te leggen. Het LB stelt voor om voor ad hoc werkgroepen een extra bedrag van fl 20 000,- vrij te maken. Dit bedrag is ongeveer gelijk aan het verwachte overschot van de SWB in 2001. Dit bedrag komt bovenop het geraamde budget voor SWB-werkgroepen waardoor in totaal een bedrag van fl. 33 000,- beschikbaar komt. Uiteraard kunnen de bestaande LB-commissies ook gebruik maken van dit budget.

Voor het organiseren van opleidingen, het beter in kaart brengen van de kennis en kunde van de leden en het benutten van de nieuwe media is menskracht nodig. Er wordt daarom voorgesteld fl 30 000,- te reserveren voor stagiaires en tijdelijke krachten.

In totaal komen de intensiveringen daarmee op fl 70 000,- (+ fl. 27.000,- (afschrijvingen)) = fl. 97.000,-)

Bezuinigingen

Het totaal te dekken tekort komt daarmee op fl. 370 000,- + fl. 70 000,- = fl 440.000,-, waarbij gebruik kan worden gemaakt van fl 173 000,- aan ingeboekte integratievoordelen. Er resteert derhalve een te dekken tekort van fl. 267.000,-. In de gepresenteerde geïntegreerde begroting zijn de volgende bezuinigingen doorgevoerd

- De frequentie van de afdelingsmailing wordt gereduceerd tot twee keer per jaar en de lidmaatschapskaarten worden afgeschaft. Opbrengst fl 12 500,-
- Alle vergaderbudgetten voor de LB-commissies worden afgeschaft. Alleen voor de reglementaire commissies wordt een beperkt vergaderbudget gereserveerd. De LB-commissies kunnen wel een beroep doen op het budget voor werkgroepen. Opbrengst. fl. 51.500,-
- Het budget voor de Bestuurdereeniging wordt afgeschaft (behalve een klein budget voor het bestuur van de BV van fl. 2.000,-). Bijeenkomsten voor bestuurders kunnen worden gefinancierd uit het opleidingsbudget. Opbrengst. fl 13 000,-
- Gelet op de nieuwe taak van de Adviesraad (adviseren TK-fractie) wordt de financiering van de Adviesraad door het LB stopgezet. De Adviesraad wordt nu nog voor de helft door het LB en voor de helft door de TK-fractie betaald. Opbrengst: fl. 6 250,-
- Op het buitenlandbudget van de partij wordt een korting toegepast, die vooral ten koste gaat van het budget voor buitenlandse bezoeken. Opbrengst: fl. 10 000,-
- LB-leden krijgen voor hun werk voor de partij een beperkte onkosten- en reisvergoeding. Deze vergoedingen worden gehalveerd. Opbrengst: fl. 45.000,-
- Er wordt een volwaardig Congres per jaar gehouden en daarnaast een ledenvergadering in een nieuwe vorm. Opbrengst: fl 20 000,-
- Het budget voor de Democraat wordt taakstellend verlaagd. Er zal moeten worden nagegaan of de frequentie van de Democraat wordt teruggebracht of dat op andere wijze een besparing is te realiseren. Ook kan worden gedacht aan het verhogen van inkomsten als gevolg van meer advertenties. Opbrengst. fl 43.000,-
- De afdrachten aan de regio worden verlaagd naar fl 5,50 per lid. Hierdoor is een wijziging van de afdrachtregeling noodzakelijk. De regio's krijgen de mogelijkheid regio-informatie via de Democraat te publiceren. Opbrengst. fl 20 000,-
- Het budget voor politieke podia wordt verlaagd. Met het resterende budget kunnen drie a vier politieke podia worden gefinancierd. Opbrengst. fl. 5 000,-
- De uitgaven voor interne verkiezingen (Verkiezingsprogramma, presentatiebijeenkomsten enz.) komen geheel ten laste van het verkiezingsfonds. Het betreft hier dus een verschuiving van uitgaven. Opbrengst: fl. 30 000,-.

Het restant aan bezuinigingen wordt bereikt door een lagere post onvoorziene kosten. Daarmee worden de benodigde bezuinigingen gerealiseerd.

GEINTEGREERDE BEGROTING D66-SWB-OC

Bedragen x fl. 1 000,-

De schenkingsdeclaraties zijn buiten beschouwing gelaten.

	Jaarrekening 1999	Begroting 2000	Begroting 2001
Uitgaven			
Personeel	1 445	1 504	1 421
Secretariaat	217	207	276
Huisvesting	199	175	210
Bestuursuitgaven	281	277	152
Congressen	63	55	45
Media	165	159	82
Afdrachten afdelingen en regio's	211	200	145
Act. aan de basis en politieke podia	12	32	25
Speciale budget JD	20	20	20
Mutaties voorzieningen en afschrijvingen	97	78	73
Werkgroepen SWB	10	7	33
Wetenschappelijke activiteiten	10	11	45
Cursussen etc	54	61	100
Algemeen	91	113	82
Totaal	2.875	2.899	2 709
Inkomsten			
Contributies	1 840	1.894	1 680
Subsidie BZK	732	785	795
Rente en dividend	96	123	154
Speciale actie	72	62	0
Opbrengsten wet act.	2	4	20
Opbrengsten cursussen enz.	17	33	60
Totaal	2.759	2 901	2.709
Saldo	- 116	+ 2	0

ONTWERP-BEGROTING 2001 VOOR D66

Als de organisaties van D66, OC en SWB niet worden geïntegreerd, vervallen de financiële voordelen van de integratie, die voor 2001 zijn gecijferd op fl. 173.000,-. Het te dekken tekort zal daardoor oplopen van fl. 267 000,- naar fl. 440.000,-. Bovendien kan het nieuwe beleid dat met name betrekking heeft op OC (extra budget opleidingen) en SWB (extra budget werkgroepen) niet worden gefinancierd. Om dit tekort te dekken zijn de volgende maatregelen, bovenop de al voorgestelde bezuinigingen, noodzakelijk:

- Nieuw beleid komt te vervallen: het extra budget voor stagiaires, het initiatieven beleid en het verhogen van het opleidingsbudget
- De LB-commissies kunnen geen gebruik meer maken van het verruimde budget voor werkgroepen.

- Bovendien worden de activiteiten van de Bestuurdersvereniging beperkt tot de dienstverlening van de medewerker van de BV aan de politieke vertegenwoordigers. Er kunnen geen bijeenkomsten voor de bestuurders meer worden georganiseerd.
- Het buitenlandbudget dient zodanig te worden verkleind, dat alleen nog maar de contributie aan de ELDR kan worden betaald. D66 is gedwongen om het lidmaatschap van de Liberale Internationale op te zeggen.
- De afdrachten aan de regio's wordt gehalveerd tot fl. 3,75 per lid. Ook wordt de subsidieregeling activiteiten aan de basis geschrapt en is geen budget voor de politieke podia voorhanden.
- De partysubsidies aan SWB, OC en JD worden afgeschaft.
- Er wordt een vacaturestop ingesteld, zodat de dotatie aan de voorziening algemeen kan worden verminderd.

BEGROTING D66 VOOR HET JAAR 2001 ZONDER INTEGRATIE MET SWB EN OC
 (Er wordt een vergelijking gemaakt met de jaarrekening 1999 en de door het Congres aangenomen begroting 2000)
 Bedragen x fl. 1 000,-

Uitgaven

	Jaarrekening 1999	Begroting 2000	Begroting 2001
Personeel	865	999	966
Secretariaat	158	150	168
Huisvesting	118	100	140
LB-uitgaven	258	260	125
Congressen	63	55	45
Media	114	125	55
Afdrachten	211	200	128
Act aan de basis en Politieke podia	12	32	0
Speciale budgetten	93	67	0
Mutaties voorzieningen en Afschrijvingen	96	76	185
Algemeen	74	90	82
Totaal	2 062	2 154	1.894

Inkomsten

Contributies	1.836	1.890	1 680
Rente en dividend	88	110	125
Subsidie BZK	43	92	89
Speciale actie	72	62	0
Totaal	2 039	2 154	1.894
Saldo	- 23	0	0

VERKIEZINGSFONDS

Conform het huishoudelijke reglement dient een overzicht te worden gegeven van de inkomsten en uitgaven m.b.t. het verkiezingsfonds. Tevens dient inzicht te worden verschaft in de toekomstige ontwikkeling van dit fonds.

Saldo VF per 1 januari 1999 fl 35 322

Inkomsten

Afdrachten politieke vertegenwoordigers	fl 104.479
Dotatie uit de begroting	fl 75 000
Bijdragen fracties	fl 15 167
Bijdragen, donaties, speciale actie	fl. 21.833
Verkopen	fl. 8 177

Totaal inkomsten fl 224.656

Uitgaven

Drukwerk	fl 66.632
Materialen	fl 39.499
Organisatie	fl 55.800
Publiciteit	fl 31 268
Salarissen	fl 24.619
Europees Manifest	fl. 11 947
Waterschapsverkiezingen	fl. 3 778
Subsidies regio's en afdelingen	fl. 1 500
Vrijval ten gunste van begroting (20% van de afdrachten)	fl 20.896

Totaal uitgaven fl 255.939

Saldo per 1 januari 2000 fl 4.039

Toelichting mutaties 1999

In 1999 werden Provinciale en Europese verkiezingen gehouden. Bovendien werden er waterschapsverkiezingen gehouden, waarvoor uit het Verkiezingsfonds een beperkt budget beschikbaar werd gesteld. Hoewel het Verkiezingsfonds aan het begin van de campagne maar circa fl. 35 000,- bevatte, is het verkiezingsfonds aan het einde van het jaar niet in de rode cijfers beland. Hier is daarom een compliment aan de campagneleider en zijn team op zijn plaats. De reserve in het verkiezingsfonds is overigens aan het begin van dit jaar tot het bijna absolute minimum gedaald. Het LB stelt daarom de volgende maatregelen voor om het verkiezingsfonds op een minimaal niveau te brengen ter financiering van de campagnes voor gemeenteraden en Tweede Kamer.

FINANCIELE RUIMTE VOOR DE KOMENDE CAMPAGNE

Reguliere inkomsten in 2000

Voor het jaar 2000 zijn de volgende inkomsten voor het verkiezingsfonds te verwachten:

Netto afdrachten van politieke vertegenwoordigers (na aftrek van de reguliere vrijval) van fl. 80 000,-, een netto dotatie uit de begroting (na aftrek van het budget t.b.v. de herindelingsverkiezingen) van fl. 25 000,- en reguliere bijdragen, donaties enz. van circa fl. 10.000,-. In totaal zal per 1 januari 2001 het verkiezingsfonds dus een bedrag van circa fl. 119.000,- bevatten.

Verwachte uitkomst jaarrekening 2000

Van groot belang is de uitkomst van de jaarrekening 2000. De huidige inzichten geven aan dat de contributie-inkomsten fors lager zullen zijn dan begroot. Daar staat tegenover dat door het vertrek van enkele medewerkers en het feit dat de invulling van de ontstane vacatures, mede door de krappe arbeidsmarkt, lang op zich liet wachten, de uitgaven t.b.v. personeel ook fors lager zullen uitkomen dan begroot.

Toch verwachten wij dat de rekening 2000 zal sluiten met een fors overschot. Dit houdt vooral verband met

het in 2000 zeer succesvolle beleggingsbeleid, waardoor de hierdoor gegenereerde inkomsten nu al bijna fl 180 000,- hoger zijn uitgekomen dan eerder begroot. Als in de resterende maanden de strikte begrotingsbeheersing wordt voortgezet, verwachten wij dat de rekening 2000 zal sluiten met een fors overschot van circa fl. 180.000,-

Voorstel 1

Wij stellen voor om het geraamde overschot op de jaarrekening 2000 te doteren aan het verkiezingsfonds, waardoor per 1 januari 2001 het fonds een bedrag zal bevatten van circa fl 300 000,-. Op het Najaarscongres kunnen meer definitieve cijfers worden gegeven

Inkomsten voor het verkiezingsfonds in de jaren 2001 en 2002

Voor de jaren 2001 en 2002 verwachten wij de volgende inkomsten.

Reguliere dotaties uit de begroting (na aftrek kosten interne verkiezingen)	fl. 120 000,-
Geraamde netto afdrachten politieke vertegenwoordigers	fl 140 000,-
Geraamde opbrengsten van de speciale acties worden geheel in het fonds gestort:	fl 300 000,-
Reguliere donaties en schenkingen	fl 60 000,-
Verkopen van materialen	pm
Totaal	fl 620 000,-

In bovengenoemde opstelling is dus aangenomen dat de opbrengsten van alle speciale acties in 2001 en 2002 ten goede komen aan het verkiezingsfonds

Voorstel 2

De opbrengsten van de speciale acties in 2001 en 2002 worden geheel ten gunste gebracht van het verkiezingsfonds.

Subsidies voor uitzendingen politieke partijen

Naast het verkiezingsfonds kunnen ook de subsidies die politieke partijen krijgen voor de uitzendingen voor politieke partijen geïncorporeerd worden in de campagnebegroting. De netto ruimte die deze subsidie ons geeft, zal circa fl. 150 000,- bedragen.

In totaal zal de campagnebegroting derhalve een ruimte bieden van circa 1,07 miljoen gulden (of 485.000 euro). Deze ruimte is uiteraard nog niet zeker, want de inkomsten dienen wel gerealiseerd te worden. Vooral nog is er echter duidelijk zicht op een minimaal noodzakelijk campagnebudget. Indien fors gebruik wordt gemaakt van de kansen die internet biedt (voor zowel interne als externe communicatie) en het aantal bijeenkomsten in de campagne wordt beperkt, kan naar onze overtuiging een volwaardige campagne worden gevoerd, hoewel de ruimte circa een half miljoen lager is dan bij de campagne voor de verkiezingen in 1998.

Naast het voorstel om het verwachte overschot van 2000 en de opbrengsten van de speciale acties in 2001 en 2002 in het verkiezingsfonds te storten, wil het LB het Congres nog twee voorstellen doen

Permanente campagne

Meermalen is in het verleden gebleken dat D66 een permanente campagne zou moeten voeren. Deze permanente campagne is nooit van de grond gekomen, omdat een dergelijke campagne uit de begroting zou moeten worden gefinancierd en het geld er niet voor beschikbaar was. Berekend is dat binnen de budgettaire ruimte voor de campagne, mits de permanente campagne past binnen het op te stellen campagneplan, ruimte gemaakt kan worden voor een permanente campagne voor de jaren 2001 en 2002 van circa fl 175 000,-. Het gaat dan met name om advertenties voor doelgroepen, marktonderzoek, permanent wervingsmateriaal en doelgroepgerichte spotjes op radio en TV. Bovendien is in de investeringsbegroting voor fl 25 000,- aan investeringen t b v de website opgenomen.

Voorstel 3.

Binnen de campagnebegroting wordt ruimte gemaakt voor een budget van fl 175 000,- voor een permanente campagne

Kandidaat-gebonden budgetten

Daarnaast is bekeken in hoeverre de budgettaire ruimte de mogelijkheid biedt kandidaat-gebonden budgetten in te voeren. Bij instelling van deze budgetten kan een kandidaat de campagneleiding een voorstel doen voor bepaalde uitgaven ten behoeve van zijn of haar campagne, bijvoorbeeld voor een werkbezoek, een advertentie enz. Indien dat voorstel wordt gehonoreerd, betaalt de partij uit het desbetreffende budget de kosten. Er zijn verschillende redenen om kandidaten de mogelijkheid te geven hun eigen campagne te voeren.

1. Het benaderen van doelgroepen kan meer effect sorteren.
2. De financiële risico's worden beperkt als kandidaten verantwoordelijk zijn voor een deel van het budget.
3. Momenteel worden, vooral voor interne verkiezingen, al persoonlijke campagnes gevoerd zonder dat duidelijk is op welke wijze deze campagnes worden gefinancierd. Door kandidaten via de partij budgetten aan te bieden, wordt de controle en de transparantie vergroot. Kandidaten zouden bijvoorbeeld alleen gebruik mogen maken van deze budgetten, als men inzicht geeft in eventuele andere financieringsbronnen voor de eigen campagne.

Binnen de budgettaire kaders is geraamd dat een bedrag van circa twee ton beschikbaar kan worden gesteld voor deze kandidaat-gebonden budgetten.

Voorstel 4

Binnen de campagnebegroting wordt ruimte gemaakt voor kandidaat-gebonden budgetten van in totaal circa fl. 200.000,-

Advies Financiële Commissie

De FC heeft over de gepresenteerde begrotingen positief geadviseerd.

De FC adviseert tevens om de integratie van D66, SWB en OC goed te keuren.

De FC heeft ook een positief advies gegeven over de voorstellen met betrekking tot de campagne-financiering.

Besluitvorming

Het LB stelt het Congres voor om

1. De jaarrekening 1999, zoals vastgesteld door de accountant vast te stellen en de penningmeesters decharge te verlenen.
2. In te stemmen met het beleidsplan, behorende bij de ontwerp-begroting 2001.
3. In te stemmen met de nieuwe partij-organisatie.
4. In te stemmen met de gewijzigde afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers.
5. In te stemmen met de gewijzigde regio-afdrachtregeling, waarbij regio's in 2001 fl. 5,50 per betalend lid ontvangen, waarvan fl. 1.800,- als vast bedrag.
6. In te stemmen met de geïntegreerde ontwerp-begroting 2001 van D66, SWB en OC, met daarin opgenomen de aangegeven beleidsintensiveringen en de aangegeven bezuinigingen.
7. In te stemmen met de voorstellen met betrekking tot de financiering van de campagne.

Deze voorstellen zijn.

- a. Een eventueel overschot op de jaarrekening 2000 wordt geheel gedoteerd aan het verkiezingsfonds,
- b. De opbrengst van de speciale acties in 2001 en 2002 wordt geheel ten gunste gebracht van het verkiezingsfonds,
- c. In de campagnebegroting wordt ruimte gemaakt voor een budget van maximaal fl. 175.000,- voor een permanente campagne;
- d. In de campagnebegroting wordt ruimte gemaakt voor een budget van maximaal fl. 200.000,- voor kandidaat-gebonden budgetten.

Robert van Lente
Suzanne van Melis

Wijzigingsvoorstellen Statuten en Huishoudelijk Reglement

Samenvatting

- A. reorganisatie door opheffing OC en koppeling SWB aan bestuur
- B. vermindering onverenigbaarheden, opheffing onderscheid lidmaatschapstermijnvereiste tussen partijfuncties en vertegenwoordigende functies (beide 6 maanden)
- C. eenvoudigere dispensatieprocedure
- D. het mogelijk maken van één congres per jaar, kortere aankondigings- en voorsteltermijnen
- E. het verankeren van de afdrachtregeling in het huishoudelijk reglement
- F. LB en PC mogen zelf wijzigingsvoorstellen indienen.
- G. publicatie op website gelijkwaardig met verzending per post
- H. automatische geldigheid landelijk VP bij strijd decentraal VP met landelijk VP
- I. tijdspadbesluitvorming verkiezingen ten dele overgeheveld naar LB, aanmeldingstermijn van één maand
- J. publicatie uitvoeringsbesluiten
- K. invoering verplichte rechtsgangverwijzing
- L. verwijdering overbodige voorschriften.
- M. technische en redactionele wijzigingen
- N. verankering van de Uitgangspunten in het reglement.

Art		Oud	Nieuw	Toelichting
S 10.4	001 M	Eerste zin Het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen en bestuurlijke organen op het overeenkomstig niveau is onverenigbaar, behoudens het lidmaatschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal met het lidmaatschap van zowel de landelijke financiële commissie als het bestuurslidmaatschap van de bestuurdersvereniging	Eerste zin. Het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen en besturen op het overeenkomstig niveau is onverenigbaar	<i>Duidelijker Het lidmaatschap van de financiële commissie en het bestuurslidmaatschap van de bestuurdersvereniging valt niet onder het lidmaatschap van bestuurlijke organen op het overeenkomstig niveau</i>
S 11.4	002A	De partij kent onderstaande, voor alle organisatieniveaus werkzame bijzondere organen, te weten a) het geschillencollege b) de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 c) de Stichting Opleidingscentrum D66	De partij kent als bijzonder orgaan het geschillencollege	<i>In de nieuwe bestuurlijke structuur vervallen OC en SWB als separate stichtingen De bestuurdersvereniging wordt niet langer als een bijzonder orgaan genoemd, nu niet de vereniging, maar het bestuur van deze vereniging dat is. Dit doet geen afbreuk aan deze organisatie, nu deze zowel in de statuten als het huishoudelijk reglement verankerd blijft De positie van de SWB wordt vergelijkbaar met de reglementair geregelde Stichting IDI</i>
S 14.6	003 L	Een overlegraad bestaat uit besturen van onderscheiden niveau met als doel het onderling afstemmen van taken en activiteiten	Schrappen	<i>Deze bepaling is overbodig nu overleg tussen partijorganen vrijstaat</i>
S 18.2	004 M	Het bestuur kan ten behoeve van de ondersteuning van de in het eerste lid onder c genoemde taken bestuurscommissies instellen, die echter niet kunnen treden in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur in dezen	Het bestuur kan zich laten ondersteunen door commissies Taken en bevoegdheden van deze commissies worden in het desbetreffende instellingsbesluit neergelegd.	<i>De oude tekst was te beperkt (zag alleen maar op reglementen)</i>
S 23.3, 1 ^e zin	005 B	"Kandidaten voor enige partijfunctie"	De in het tweede lid bedoelde leden	<i>Opheffing onderscheid lidmaatschapstermijnvereiste tussen partijfuncties en vertegenwoordigende functies In plaats van 6 maanden en 1 jaar wordt slechts de termijn van 6 maanden gehanteerd</i>
S 23.3, 2 ^e zin	006 B	"Voor kandidaten voor een functie in een vertegenwoordigend lichaam bedraagt de termijn onder sub a genoemd 1 jaar "	Schrappen	
S 23.3, 4 ^e zin	006a E		Toevoegen als zin voor 4 ^e zin Van kandidaten voor vertegenwoordigende functies kan verwacht worden dat zij verklaren bereid te zijn een van toepassing	<i>Verankering van de bereidverklaring tot toepassing van een afdrachtregeling</i>

			<i>zijnde afdrachtregeling toe te passen</i>	
S 25	007 A	Artikel over SWB	Schrappen	<i>Een nieuwe bepaling wordt opgenomen in het HR</i>
S 26	008 A	Artikel over OC	Schrappen	<i>Zie toelichting</i>
1.2.5 nieuw	009 K		Beslissingen van besturen of commissies welke de rechtspositie van een lid of partijorgaan rechtstreeks raken, tegen welke het desbetreffende lid of orgaan naar <i>verwachting bezwaar zal kunnen hebben</i> , dienen gemotiveerd te zijn en een <i>rechtsgangverwijzing te bevatten</i>	<i>Algemene verplichting om te wijzen op de mogelijkheid van beroep bij het geschillencollege</i>
1.3.6 nieuw	010 M		Termijnen langer dan zeven dagen en tegelijkertijd korter dan vier weken die eindigen op een zaterdag of zondag of op een op grond van de Algemene Termijnenwet erkende algemene feestdag worden verlengd tot de eerstvolgende werkdag	<i>Deze bepaling voorkomt termijnen die eindigen op een vrije dag</i>
1.3.7 nieuw	011 G		Publicatie, bekendmaking en toezending van voorstellen en mededelingen kan geschieden via post, fax, elektronische post (e-mail) of via het plaatsen op de website van het betreffende orgaan. Indien publicatie, bekendmaking en toezending niet geschiedt per post, worden de desbetreffende voorstellen op aanvraag tegen kostprijs aan een lid toegestuurd	<i>Onverkorte handhaving van de huidige verzending per gewone post legt een te groot beslag op de middelen van de partij. Zonder verzending per post onmogelijk te maken, kan hiermee een efficiencyslag worden bereikt</i>
2.8.2/3/4 8.6	012 D	<p>2 De statutaire onverenigbaarheid van het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen met bestuurlijke met bestuurlijke functies op het overeenkomstige niveau, geldt:</p> <p>a) voor de Tweede Kamer met alle functies uitgezonderd het lidmaatschap van door het landelijk bestuur ingestelde commissies en het bestuurslidmaatschap van de bestuurdersvereniging, de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en de Stichting Opleidingscentrum D66;</p> <p>b) voor de Eerste Kamer met alle functies uitgezonderd de onder sub a genoemde functies alsmede het lidmaatschap van de financiële commissie,</p> <p>c) voor het Europees Parlement met alle functies uitgezonderd de onder sub a genoemde functies,</p> <p>d) voor Provinciale Staten met alle functies op regionaal niveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het regiobestuur ingestelde commissies;</p> <p>e) voor openbare lichamen en gewestraden met alle functies op sub-regionaal niveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het (sub)regiobestuur ingestelde commissies;</p> <p>f) voor gemeenteraden met alle functies op afdelingsniveau, uitgezonderd het lidmaatschap van door het afdelingsbestuur ingestelde commissies</p> <p>3 De overige onverenigbaarheden zijn als volgt geregeld.</p> <p>a) het lidmaatschap van een bestuur is onverenigbaar met het lidmaatschap van een bestuur op een ander niveau alsmede met enig andere partijfunctie op overeenkomstig niveau als bedoeld in artikel 11, vijfde lid van de statuten behalve de in de statuten of huishoudelijk reglement geregelde q q lidmaatschappen, het lidmaatschap van een bestuur van een bijzonder orgaan als bedoeld in dat artikel en het lidmaatschap van door het bestuur ingestelde commissies,</p> <p>b) het lidmaatschap van het bestuur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, Stichting Opleidingscentrum D66 en het</p>	<p>De hiernaast weergegeven bepalingen en artikel 8 6 worden vervangen door</p> <p>2 Onverminderd het bepaalde in de statuten is het lidmaatschap van een vertegenwoordigende lichaam op overeenkomstig niveau onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur, de verkiezingscommissie, de besluitvormingscommissie en de financiële commissie. Ten aanzien van de leden van het Europees parlement gelden de onverenigbaarheden die gelden ten aanzien van de leden van de Staten-Generaal</p> <p>3 Het lidmaatschap van het bestuur is op overeenkomstig niveau onverenigbaar met het lidmaatschap van een vertegenwoordigend lichaam, de besluitvormingscommissie, de verkiezingscommissie en de financiële commissie. Het lidmaatschap van het landelijk bestuur, regiobestuur en afdelingsbestuur is voorts onderling onverenigbaar.</p> <p>4 Het lidmaatschap van de verkiezingscommissie is op overeenkomstig niveau onverenigbaar met het lidmaatschap van een vertegenwoordigend lichaam, het bestuur, de stemadviescommissie en het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigend lichaam</p> <p>5 Het lidmaatschap van de stemadviescommissie is op overeenkomstig niveau onverenigbaar met het lidmaatschap van de verkiezingscommissie en het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigend lichaam.</p> <p>6. Het lidmaatschap van het Geschillencollege is onverenigbaar met het lidmaatschap van het landelijk bestuur, een door het congres ingestelde commissie, de landelijke programmacommissie, de Staten-Generaal of het Europees Parlement alsmede met het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigende functie op landelijk niveau</p> <p>Indien een lid van het college een partijfunctie heeft binnen dezelfde regio of afdeling als die waar een geschil zich voordoet, verschoont</p>	<i>Vereenvoudiging en vermindering van het aantal onverenigbaarheden, waaronder met name het schrappen van verticale onverenigbaarheden tussen commissies</i>

		<p>bestuur van de bestuurdersvereniging is onverenigbaar met het lidmaatschap van het geschillencollege, de landelijke financiële commissie en de landelijke verkiezingscommissie,</p> <p>c) het lidmaatschap van de stemadviescommissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur en de verkiezingscommissie op overeenkomstig niveau of het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigende functie op overeenkomstig niveau,</p> <p>d) het lidmaatschap van een commissie van de ledenvergadering is onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur op overeenkomstig niveau,</p> <p>e) het lidmaatschap van de verkiezingscommissie en de stemadviescommissie op overeenkomstig niveau zijn onderling onverenigbaar,</p> <p>f) het lidmaatschap van het geschillencollege is onverenigbaar met het lidmaatschap van enig andere partijfunctie als bedoeld in artikel 11, vijfde lid van de statuten, behalve het lidmaatschap van door het bestuur ingestelde commissies,</p> <p>g) het lidmaatschap van de besluitvormingscommissie is onverenigbaar met dat van de programmacommissie op hetzelfde niveau</p> <p>4. De onverenigbaarheden genoemd in het vorige lid gaan in op het moment van benoeming, behoudens de onverenigbaarheid voor leden van een verkiezingscommissie of financiële commissie. Voor een lid van een verkiezingscommissie of financiële commissies gaat de onverenigbaarheid in op het moment van aanmelden voor de interne kandidaatstelling</p>	<p>hij zich</p> <p>7 Het lidmaatschap van een besluitvormingscommissie is voorts onverenigbaar met dat van de programmacommissie op overeenkomstig niveau</p> <p>8 Voorgaande onverenigbaarheden gaan in op het moment van benoeming. In afwijking hiervan gaan de onverenigbaarheden met het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigend lichaam in op de dag waarop men zich kandidaat stelt, met dien verstande dat betrokkene onmiddellijk aftreedt als lid van de desbetreffende commissie en het overeenkomstig bestuur hiervan op de hoogte stelt. Dit bestuur benoemt in een aldus ontstane vacature een ander lid en stelt indien mogelijk de ontstane vacature overeenkomstig artikel 8:27 open. Een vacature in de stemadviescommissie wordt niet opengesteld.</p> <p>N.B. Bij aanname van dit voorstel vervalt eveneens artikel 8:6</p>	
2.9	013 E	<p>1 Dispensatie van de reglementaire onverenigbaarheden is mogelijk, indien na verkiezing blijkt dat personen worden gekozen in een functie, terwijl zij een daarmee onverenigbare andere functie vervullen</p> <p>2 Dispensatie kan voorts worden verleend aan kandidaten voor enige partijfunctie binnen de partij of namens de partij die op de dag van de opening van de kandidaatstelling korter dan een jaar lid zijn van de partij</p> <p>3 Voor het behandelen van een dispensatieverzoek geldt de volgende procedure</p> <p>a) de betrokkene dient bij het landelijk bestuur een schriftelijk verzoek in voor een bepaalde tijd dispensatie te krijgen voor het verenigen van in dit reglement omschreven onverenigbare functies,</p> <p>b) het landelijk bestuur kan, indien zij geen enkele grond ziet om de dispensatie te verlenen, het verzoek onmiddellijk gemotiveerd en schriftelijk afwijzen;</p> <p>c) indien het landelijk bestuur het verzoek niet onmiddellijk afwijst, draagt zij bij een onverenigbaarheid met een landelijke functie de landelijke verkiezingscommissie op de gegrondheid van het verzoek te onderzoeken, in overige gevallen voldoet een onderzoek van het landelijk bestuur,</p>	<p>1 Ten aanzien van de uitsluitend op dit reglement gebaseerde onverenigbaarheden en ten aanzien van de verplichte lidmaatschapstermijn voorafgaand aan kandidaatstelling kan het landelijk bestuur op verzoek van het betrokken bestuur dispensatie verlenen. In het geval van een verzoek daartoe en overigens geen redenen zijn om een kandidaat te weigeren, gaat de verkiezingscommissie tot een voorwaardelijke acceptatie van de kandidatuur over.</p> <p>2 Het schriftelijke en gemotiveerde verzoek dient binnen te zijn uiterlijk drie dagen na verkiezing in geval van dispensatie voor onverenigbare functie(s) en uiterlijk drie dagen na sluiting kandidaatstelling voor dispensatie lidmaatschapstermijn</p> <p>3 Het landelijk bestuur maakt binnen vijftien dagen na het verzoek zijn beslissing bekend aan het betreffende lid, het betrokken bestuur, de betrokken verkiezingscommissie, de overige kandidaten of de bij onverenigbaarheid overige leden van de betrokken organen</p> <p>4 Tegen de beslissing op het verzoek kunnen de in het derde lid genoemde personen en organen binnen twee dagen na bekendmaking daarvan beroep instellen bij het Geschillencollege, dat binnen drie dagen na ontvangst van het beroepschrift uitspraak doet. Uiterlijk daags daarna worden de in het vorige lid genoemde personen en organen van het dictum van de uitspraak op de hoogte gesteld</p>	<p><i>Eenvoudigere dispensatieregeling</i> <i>1 Huidig artikel 2:9 haalt dispensatie onverenigbaarheden en lidmaatschapstermijn door elkaar en stelt – in tegenstelling tot in alle andere artikelen m b t beroep – geen termijnen, terwijl die wel essentieel zijn voor de uitwerking van het tijdpad en de gegrondheid (en daarmee de kwantiteit) van geschillen</i> <i>2 Dereglementering. Alleen meest noodzakelijke termijnen noemen in HR, de rest wordt tijdig door Landelijk Bestuur vastgesteld</i></p>

		<p>d) de verkiezingscommissie zoals bedoeld in het voorgaande lid zal in ieder geval de direct belanghebbenden in de gelegenheid stellen om binnen een bepaalde termijn schriftelijk te reageren op het verzoek,</p> <p>e) de verkiezingscommissie zal vervolgens schriftelijk verslag uitbrengen aan het landelijk bestuur en daarbij een voorstel doen om het dispensatieverzoek in te willigen of af te wijzen,</p> <p>f) het landelijk bestuur beslist met inachtneming van het onderzoek van de verkiezingscommissie over het verzoek. Van de beslissing van het landelijk bestuur worden verzoeker en belanghebbenden schriftelijk in kennis gesteld. Verzoeker en de door de verkiezingscommissie in sub d aangemerkte belanghebbende kunnen over de beslissing van het landelijk bestuur in beroep gaan bij het geschillencollege.</p> <p>4 In geval van een verzoek als bedoeld in het eerste en het tweede lid dient de procedure als bedoeld in het derde lid te zijn voltooid voor de datum van benoeming van de verzoeker</p>		
4.3 sub a	014 A	het kiezen van de leden van de bijzondere organen (inclusief de bestuursleden van de stichtingen, doch exclusief de bestuursleden van de bestuurdersvereniging) op een wijze als naderbij het huishoudelijk reglement wordt geregeld,	"het kiezen van de leden van het Geschillencollege op een wijze als nader bij of krachtens dit reglement geregeld	Zie toelichting bij S 11 4
4.3 sub b	015 A	het vaststellen van de statuten en het huishoudelijk reglement, alsmede het goedkeuren van de statuten van de landelijke stichtingen;	Het vaststellen van de statuten en het huishoudelijk reglement,	Zie toelichting bij S 11 4
4.4.1/3	016 D	<p>1 Het congres wordt zo mogelijk tweemaal, maar tenminste eenmaal per jaar door het landelijk bestuur bijeengeroepen</p> <p>2 Het voorjaarscongres wordt binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar gehouden.</p> <p>3. Het najaarscongres wordt in de maanden september, oktober of november gehouden</p>	Het congres wordt tenminste eenmaal en indien wenselijk vaker per jaar door het landelijk bestuur bijeengeroepen Vernummering overige leden	Hiermee wordt het mogelijk gemaakt nog maar eenmaal per jaar een congres te organiseren
4.4.4	017 M	Eerste zin Het landelijk bestuur kan om zwaarwegende redenen en op basis van een gemotiveerd besluit het congres in speciale zitting bijeenroepen, buiten de congressen als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid om, om over één geagendeerd onderwerp te beraadslagen	Eerste zin Het landelijk bestuur kan om zwaarwegende redenen en op basis van een gemotiveerd besluit het congres in speciale zitting bijeenroepen, buiten de congressen als bedoeld in artikel 4 4, eerste lid, om over één of meer geagendeerd onderwerpen te beraadslagen.	Technische aanpassing Er kan ook reden zijn om meer dan een onderwerp te agenderen
4.9.1	017a M	Eerste zin De regionale ledenvergadering komt tenminste eenmaal per jaar en overeenkomstig artikel 4 21, eerste lid in elk geval tussen drie en twee maanden voor ieder congres bijeen	Eerste zin De regionale ledenvergadering komt tenminste eenmaal per jaar en met het oog op het bepaalde in artikel 4.21, eerste lid in elk geval tussen tien en zes weken voor ieder congres bijeen.	Technische verandering in verband met de mogelijkheid om de voorstellen tot 10 weken voor het congres te publiceren
4.10.3	018 M	"in de commissie"	"in een commissie"	Redactionele correctie
4.19, 1-4	019 D	<p>1. De data van een congres worden tenminste één jaar tevoren aan de leden bekend gemaakt. Bij de planning van een congres dienen de maand juli en de periode van 15 december tot en met 1 januari bij de termijnbepaling buiten beschouwing te worden gelaten.</p> <p>2 Uiterlijk zeven maanden voor een congres legt het landelijk bestuur de onderwerpen voor advies voor aan.</p> <p>a) de kamerfracties;</p>	1 Het tijdstip van een congres wordt zo mogelijk tenminste één jaar tevoren aan de leden bekend gemaakt. Het landelijk bestuur stelt uiterlijk tien weken voor het congres de congresagenda vast en consulteert daartoe de kamerfracties, de delegatie in het Europees Parlement en de voorzitters van de permanente commissies van de ledenvergadering. Bij de planning van een congres dienen de maand juli en de periode van 15 december tot en met 1 januari bij de	Het landelijk bestuur loopt geregeld aan tegen een te lange bureaucratische termijn voor het doen van voorstellen voor het congres. Hierdoor kan niet effectief worden ingespeeld op voor de partij van belang zijnde ontwikkelingen. Daarnaast leidt het vereiste van publicatie in de Democraat tot vertraging en aanzienlijke kosten.

		<p>b) de Europese fractie, c) de voorzitters van de permanente commissies van de ledenvergadering</p> <p>3 Tot uiterlijk zes maanden voor het congres kunnen deze instanties voorstellen tot wijziging en aanvulling van de concept agenda indienen.</p> <p>4 De congres agenda wordt uiterlijk tien weken voor het congres door het landelijk bestuur vastgesteld en met een korte toelichting in het in artikel 5.6, eerste lid, bedoelde partijblad de <i>Democraat</i> gepubliceerd</p>	<p>termijnbepaling buiten beschouwing te worden gelaten</p> <p>2 De congresagenda wordt uiterlijk tien weken voor het congres op de website van de partij gepubliceerd Hiervan wordt een aankondiging in het in het artikel 5 6, eerste lid, bedoelde partijblad gepubliceerd</p> <p>Hernummering overig lid</p>	<p><i>Door te volstaan met het publiceren op internet uiterlijk tien weken voor het congres kan een daadkrachtig bestuur gevoerd worden</i></p>
4.20.1/2	B	<p>1 Bij de toezending dienen zodanige termijnen in acht te worden genomen, dat op regionale en afdelingsledenvergaderingen een inhoudelijke discussie over de congresvoorstellen kan plaatsvinden met uitzondering van de congresvoorstellen die tijdens het congres conform artikel 4 22, vierde lid worden geformuleerd Bij de termijnbepaling dient de maand juli buiten beschouwing te worden gelaten. Bij het toezenden van de in artikel 4 19, tweede lid, onder b, bedoelde voorstellen met uitzondering van het verkiezingsprogramma kan volstaan worden met het toezenden van een samenvatting aan de leden indien de complete voorstellen aan de besturen van de afdelingen en regio's worden gezonden, de voorstellen op verzoek van een lid aan dat lid worden gezonden en deze voorstellen via het internet toegankelijk worden gemaakt.</p> <p>2 De onderstaande soorten congresvoorstellen dienen uiterlijk met de onderstaande termijnen, voorafgaande aan het congres te worden toegezonden</p> <p>a) met betrekking tot de verkiezingsprogramma's, statuten en huishoudelijk reglement, de contributieregeling, de afdelings- en regiobijdrageregeling en procedurevoorstellen en tijdspad ingevolge het huishoudelijk reglement, artikel 8 10, zesde en zevende lid: tien weken voor het congres;</p> <p>b) met betrekking tot het verkiezingsprogramma als bedoeld in artikel 4 4, vijfde lid uiterlijk tien dagen voor de regionale ledenvergaderingen als bedoeld in artikel 4 9, tweede lid;</p> <p>c) met betrekking tot politieke en organisatorische resoluties op een door het landelijk bestuur bepaald en via het congresreglement aan de leden ter kennis gebracht tijdstip,</p> <p>d) met betrekking tot de begroting en de jaarrekening een maand voor het congres</p>	<p>De congresvoorstellen worden uiterlijk tien weken voor het congres op de website van de partij gepubliceerd</p> <p>In afwijking van deze termijn vindt publicatie van</p> <p>a) het verkiezingsprogramma als bedoeld in artikel 4.4, vijfde lid, uiterlijk tien dagen voor de landelijke ledenvergaderingen als bedoeld in artikel 4.9, tweede lid, plaats</p> <p>b) de begroting en de jaarrekening uiterlijk een maand voor het congres plaats</p> <p>Hernummering overige leden</p>	<p><i>Zie 4 19</i></p>
4.21.11	020 M		<p>Nieuw lid</p> <p>Onverminderd het bepaalde in artikel 4 28, derde lid, heeft landelijk bestuur het recht om naar aanleiding van ingediende moties en amendementen wijzigingsvoorstellen ten aanzien van congresvoorstellen, moties, amendementen, waaronder begrepen amendementen op ingediende moties, in te dienen Het draagt er zorg voor dat deze voorstellen in een congresboek zijn opgenomen. Het landelijk bestuur kan deze bevoegdheid mandateren aan de landelijke programmacommissie</p>	<p><i>Deze bepaling creëert de mogelijkheid voor het landelijk bestuur om effectiever te reageren op voorstellen vanuit te partij</i></p>
5.4.1	021 M	<p>Sub e. Het, zo nodig na advisering door de landelijke programmacommissie en/of de</p>	<p>Sub e. Het, zo nodig na advisering door de landelijke programmacommissie en/of de adviesraad,</p>	<p><i>Verzuimd was om ook expliciet de amendingsbevoegdheid te regelen</i></p>

		adviesraad, indienen van moties en resoluties namens de partij in internationale verenigingen van politieke partijen en Europese politieke partijen waarbij de partij is aangesloten	indienen van moties, resoluties en amendementen namens de partij in internationale verenigingen van politieke partijen en Europese politieke partijen waarbij de partij is aangesloten	
5.4	022 A	3 Het landelijk bestuur kan uitvoering van delen van het internationale beleid van de partij opdragen aan de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief	3 Het landelijk bestuur kan uitvoering van (delen van) van het politiek wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de partij en van delen van het internationale beleid van de partij en overige delen van zijn beleid van de partij opdragen aan daartoe ingestelde rechtspersonen. De statuten van deze rechtspersonen behoeven de goedkeuring van het landelijk bestuur	<i>Hier wordt het SWB reglementair geregeld. Overigens is niet bedoeld dat deze bepaling opdracht aan stichtingen voor andere delen van het beleid uitsluit</i>
5.4	023 A		Nieuw lid na lid 3 oud 5 De statuten en reglementen van stichtingen waaraan het landelijk bestuur uitvoering van delen van het beleid heeft opgedragen behoeven de goedkeuring van het landelijk bestuur	<i>Hiermee is als procedure geregeld dat de statuten van de stichtingen door het bestuur moeten worden goedgekeurd</i>
5.6.4	024 A	Het landelijk bestuur is bevoegd een of meer van de in het eerste, tweede of derde lid genoemde uitgaven gezamenlijk te verzorgen met één of meer van de in artikel 11, derde lid van de statuten genoemde bijzondere organen en van de fracties in een van de Kamers der Staten-Generaal of de delegatie in het Europees Parlement	Het landelijk bestuur is bevoegd een of meer van de in de voorgaande leden genoemde uitgaven gezamenlijk te verzorgen met één of meer van de fracties in een van de Kamers der Staten-Generaal of de delegatie in het Europees Parlement of een ander partijorgaan	<i>Zie S 11 4</i>
6.1	025 D E	1 Jaarlijks biedt het landelijk bestuur het congres een begroting voor het komende jaar ter vaststelling aan. Tijdens het najaarscongres wordt deze begroting vastgesteld. 2 Jaarlijks dient het landelijk bestuur een voorstel in voor een gedifferentieerde contributieregeling voor het komende jaar. Tijdens het voorjaarscongres wordt deze contributieregeling vastgesteld. 3 Jaarlijks legt het landelijk bestuur een regeling voor de financiële bijdrage aan de regio's en de afdelingen aan het congres voor. Tijdens het voorjaarscongres worden deze bijdrageregelingen voor het komende jaar vastgesteld. 4 De beslissing omtrent décharge wordt genomen op het eerste congres die gehouden wordt nadat aan het bepaalde in artikel 6 3, eerste lid is voldaan.	1 Jaarlijks biedt het landelijk bestuur het congres ter vaststelling aan een begroting voor het komende jaar, een contributieregeling voor het komende jaar, een regeling voor de financiële bijdrage aan de regio's en de afdelingen. 2 Het landelijk bestuur is bevoegd aan het congres ter vaststelling aan te bieden een regeling inzake de afdracht van leden van vertegenwoordigende lichamen en benoemde bestuurders aan de partij.	<i>Het vierde lid kan vervallen gelet op artikel 6 2, tweede lid. In de tweede zin wordt de afdrachtregeling verankerd</i>
6.2.2	026 D	"het najaarscongres"	"het congres"	<i>Zie 4 4 1</i>
6.4.1	0 27 E		Toevoegen nieuwe zin aan lid 1 Het regiobestuur is bevoegd aan de regionale ledenvergadering ter vaststelling aan te bieden een regeling inzake de afdracht van leden van vertegenwoordigende lichamen aan de regio.	<i>Zie 025</i>
6.6.1	0 28 E		Toevoegen nieuwe zin aan lid 1 Het afdelingsbestuur is bevoegd aan de afdelingsledenvergadering ter vaststelling aan te bieden een regeling inzake de afdracht van leden van vertegenwoordigende lichamen aan de afdeling.	<i>Zie 025</i>
6.4.1	027 L	De indeling van deze begroting sluit aan bij de indeling van de landelijke begroting	Schrappen	<i>Overbodig voorschrift</i>
6.6.1	028 L	De indeling van deze begroting sluit aan bij de indeling van de landelijke begroting	Schrappen	<i>Overbodig voorschrift</i>
6.6.4	028a	Eerste zin: Bij tussentijds aftreden van de penningmeester treedt de nieuwe penningmeester in de bevoegdheden van de oud-penningmeester per de dag af te treden	Eerste zin. Bij tussentijds aftreden van de penningmeester treedt de nieuwe penningmeester bij diens aantreden in de bevoegdheden van de oud-penningmeester.	
6.8 6b	029 M	De landelijke financiële commissie heeft bovendien tot taak: a) te beslissen omtrent décharge van een	De landelijke financiële commissie heeft bovendien tot taak te beslissen omtrent décharge van een regio- of	<i>Het bestuur van de bestuurdersvereniging heeft geen zelfstandige financiële</i>

		regio- of afdelingspenningsmeester, indien de betrokken ledenvergadering nalaat decharge te verlenen, b) ten aanzien van het bestuur van de bestuurdersvereniging een overeenkomstige functie uit te oefenen als ten aanzien van het landelijk bestuur	afdelingspenningsmeester, indien de betrokken ledenvergadering nalaat décharge te verlenen	<i>bevoegdheden meer</i>
7.1.1	029a N	Het politieke programma van de partij bestaat uit a) de congresuitspraken over majeure politieke thema's; b) de verkiezingsprogramma's voor de fracties in de direct gekozen vertegenwoordigende lichamen, zoals • het Nederlands Parlement; • het Europees Parlement, • Provinciale Staten; • (deel)gemeenteraden	Het politieke programma van de partij bestaat uit a de door het congres vastgestelde uitgangspunten van de partij, b de congresuitspraken over majeure politieke thema's c de verkiezingsprogramma's ten behoeve van de verkiezingen voor de direct gekoze vertegenwoordigende lichamen	<i>Door deze wijziging wordt deze bepaling aangepast aan de vaststelling van een document houdende de uitgangspunten van de partij door het laatste congres</i>
7.1.2 7.7.2 7.8.2	030 H	7.7.2 Het statenprogramma mag niet in strijd zijn met het landelijke verkiezingsprogramma In elk geval is de regiovoorzitter verplicht hierover het oordeel van de landelijke programmacommissie te vragen 7.8.2 Het (deel)gemeenteprogramma mag niet in strijd zijn met het landelijke noch met het regionale verkiezingsprogramma. In elk geval is de afdelingsvoorzitter verplicht hierover het oordeel van de landelijke programmacommissie te vragen.	Nieuw lid onder vernummering van lid 2 tot 3 en schrapping van 7.7, tweede lid en 7.8 tweede lid onder vernummering van de overige leden. Indien een verkiezingsprogramma voor provinciale staten in strijd is met een geldend landelijk verkiezingsprogramma, dan geldt dit landelijk verkiezingsprogramma Indien een verkiezingsprogramma voor een (deel)gemeenteraad in strijd is met een geldend landelijk of provinciaal verkiezingsprogramma, dan geldt dit landelijk respectievelijk regionaal verkiezingsprogramma	<i>Door deze bepaling in samenhang met 7.3.5 wordt zorg gedragen voor een consistente programmatek binnen de partij zonder bureaucratische procedures</i>
7.3.5	031H	De landelijke programmacommissie heeft bovendien tot taak de bewaking van de voortgang van de voorbereiding, samenhang en afstemming van de verkiezingsprogramma's op de onderscheiden niveaus en het landelijk bestuur te adviseren omtrent het verbinden van de naam van de partij aan de betreffende kandidatenlijsten. Bovendien is deze commissie belast met de bewaking van de samenhang van het politieke programma en gebruikt dit als toetsingskader voor de beoordeling van "actuele politieke moties" tijdens een congres en de vastgestelde verkiezingsprogramma's	De landelijke programmacommissie is bovendien belast met de bewaking van de samenhang van het politieke programma en gebruikt dit als toetsingskader voor de beoordeling van "actuele politieke moties" tijdens een congres en de vastgestelde verkiezingsprogramma's.	<i>Het eerste deel van deze bepaling was in de praktijk een dode althans onhaalbare letter</i>
8.1.2 sub b	034 L	b) alle kandidaten zich kunnen presenteren	Schrappen onder vernummering	<i>Overbodige en achterhaalde regel</i>
8.8.3	035 K		Toevoegen. Tegen een weigering om toestemming te verlenen kan het betrokken bestuur binnen veertien dagen bij het Geschillencollege in beroep gaan, welk college binnen 28 dagen na verzending van dit besluit uitspraak doet	<i>Er was geen rechtsgangbepaling opgenomen</i>

8.8	036 I	<p>8 12, derde lid De ledenvergadering telt de data genoemd in de voorgaande leden vast op voorstel van de verkiezingscommissie. Indien er nog geen afdelingsverkiezingscommissie is ingesteld, bereidt het afdelingsbestuur het voorstel voor.</p> <p>8 12, vierde lid De ledenvergadering als bedoeld in het vorige lid stelt tevens op voorstel van de verkiezingscommissie respectievelijk het bestuur vast</p> <p>a. het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst ingevolge de kieswet</p> <p>b. het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de Kieswet.</p> <p>Artikel 8 13 1 De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling opent en sluit op de data zoals vastgesteld door de ledenvergadering conform artikel 8 12, derde lid 2 De verkiezingscommissie maakt de data zoals bedoeld in het eerste lid en het aanmeldingsadres schriftelijk bekend aan alle leden</p>	<p>Nieuw artikel op de plaats van artikel 8 8, onder gelijktijdige toevoeging van het huidige artikel 8 8 aan artikel 8 7 met aanpassing van de nummering van de leden en onder gelijktijdig schrappen van de volgende bepalingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 8 12, derde en vierde lid - artikel 8 13 (zie ook het vervangingsvoorstel bij artikel 8 13, dat bij aanneming van dit voorstel als nieuw artikel 8.13 wordt voorgesteld) <p>Uiterlijk veertien maanden voor de verkiezingen als bedoeld in artikel 8 7 en artikel 8 8 neemt in het geval van deelname aan deze verkiezingen de ledenvergadering van het overeenkomstige niveau op voorstel van het bestuur de navolgende besluiten</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de vaststelling van het profiel als bedoeld in artikel 8 10 b) het aanvangs- en sluitingstijdstip van de aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling voor het lijsttrekkerschap met inachtneming van artikel 8 11 c) het aanvangs- en sluitingstijdstip van de aanmeldingstermijn voor de overige kandidaten als bedoeld in artikel 8 12, eerste lid d) de datum van vaststelling van de definitieve kandidaatstelling als bedoeld in artikel 8 12, tweede lid e) de datum van de verkiezing van de lijsttrekker als bedoeld in artikel 8 11 f) het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet g) het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de kieswet h) het minimale en maximaal aantal te vermelden kandidaten op het stembiljet als bedoeld in artikel 8 20 i) het aanvangs- en sluitingstijdstip voor het inzenden van de stembiljetten als bedoeld in artikel 8.20. <p>Bij de vaststelling van het tijdpad voor de verkiezingen kunnen de maand juli en de periode van 15 december tot en met 1 januari buiten beschouwing worden gelaten</p>	<p><i>Door dit artikel wordt op een plaats neergelegd welke besluiten de ledenvergadering dient te nemen in vervand met de vaststelling van het tijdpak e d</i> <i>De verantwoordelijkheid voor het doen van voorstellen wordt bij het bestuur neergelegd</i></p>
8.9.6	037 M	<p>De ledenvergadering kiest de stemadviescommissie in overeenstemming met het gestelde in artikel 8 27. De gehele commissie wordt gekozen volgens de methode van bijlage B van het huishoudelijk reglement. Indien de voorgestelde commissie niet met een meerderheid van de geldige stemmen wordt gekozen vervalt zij reglementair</p>	<p>De ledenvergadering kiest de stemadviescommissie in overeenstemming met het gestelde in artikel 8 27, tiende en elfde lid. De gehele commissie wordt gekozen volgens de methode van bijlage B van het huishoudelijk reglement. Indien de voorgestelde commissie niet met een meerderheid van de geldige stemmen wordt gekozen vervalt zij reglementair</p>	<p><i>De verwijzing naar artikel 8 27 was onvoldoende exact.</i></p>

8.11.1	038 I	De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling voor het lijsttrekkerschap voor a) de Tweede Kamer der Staten-Generaal begint tenminste twaalf maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit zes maanden voor diezelfde datum, b) de Eerste Kamer der Staten-Generaal begint tenminste acht maanden voor «de dag der kandidaatstelling» voor de statenverkiezingen ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk zes maanden voor diezelfde datum, c) het Europees Parlement begint tenminste acht maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk zes maanden voor deze dag; d) provinciale staten begint tenminste twaalf maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit minimaal zeven dagen voor de sluiting van de aanmeldingstermijn voor het lijsttrekkerschap voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zoals bedoeld in sub b; e) gemeenteraden begint tenminste twaalf maanden voor de dag «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk zes maanden voor diezelfde datum	De aanmeldingstermijn voor het lijsttrekkerschap (wordt door de ledenvergadering op voorstel van de verkiezingscommissie vastgesteld,) duurt tenminste één maand en sluit uiterlijk zes maanden voor de dag der kandidaatstelling ingevolge de Kieswet. N B De tekst tussen haakjes vervalt indien voorstel 036 (nieuw artikel 8 8) wordt aangenomen	<i>De koppeling tussen de interne verkiezingen voor EK- en PS-kandidaten is geschrapt, nu deze koppeling leidt tot een vervroeging van het congres van november tot september Dit acht het LB niet wenselijk</i>
8.12.1	039 I	De aanmeldingstermijn voor de overige kandidaten voor de kandidaatstelling voor a) de Tweede Kamer der Staten-Generaal begint tenminste twaalf maanden voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet, en sluit vier maanden voor diezelfde datum, b) de Eerste Kamer der Staten-Generaal begint tenminste acht maanden voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk vier maanden voor diezelfde datum, c) het Europees Parlement begint tenminste acht maanden voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk drie maanden voor deze dag, d) Provinciale Staten begint tenminste twaalf maanden voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet, en sluit minimaal zeven dagen voor de sluiting van de aanmeldingstermijn voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zoals bedoeld in sub b van dit lid, e) gemeenteraden begint tenminste twaalf maanden voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk vier maanden voor diezelfde datum	De aanmeldingstermijn voor de overige kandidaten (wordt door de ledenvergadering op voorstel van de verkiezingscommissie vastgesteld,) duurt tenminste één maand en sluit uiterlijk vier maanden voor de dag der kandidaatstelling ingevolge de Kieswet N B De tekst tussen haakjes vervalt indien voorstel 036 (nieuw artikel 8.8) wordt aangenomen	
8.12.1	040 M		Nieuw lid na lid 1 Bij de vaststelling van het tijdpad voor de verkiezingen kunnen de maand juli en de periode van 15 december tot en met 1 januari buiten beschouwing worden gelaten. N.B Dit voorstel vervalt indien indien voorstel 036 (nieuw artikel 8 8) wordt aangenomen	<i>Technische bepaling om vakantieperiodes buiten de tijdspaden te houden</i>
8.12.3	041 I	De ledenvergadering stelt de data genoemd in de voorgaande leden vast op voorstel van de verkiezingscommissie Indien er nog geen afdelingsverkiezingscommissie is ingesteld, bereidt het afdelingsbestuur het voorstel voor	Schrappen	<i>Zie 8 11 1 en 8 12.1, bevoegdheid overgeheveld naar bestuur</i>
8.12.4	042 I	De ledenvergadering als bedoeld in het vorige lid stelt tevens op voorstel van de verkiezingscommissie respectievelijk het	Wordt lid 3 De ledenvergadering stelt op voorstel van het bestuur vast	<i>Aanpassing in verband met het vervallen van het derde lid.</i>

		bestuur vast a. het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet b. het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de Kieswet	a. het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet b. het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de Kieswet N B Dit voorstel vervalt indien het voorstel 036 (nieuw artikel 8 8) wordt aangenomen	
8.13	043 I	1. De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling opent en sluit op de data zoals vastgesteld door de ledenvergadering conform artikel 8 12, derde lid 2. De verkiezingscommissie maakt de data zoals bedoeld in het eerste lid en het aanmeldingsadres schriftelijk bekend aan alle leden	De verkiezingscommissie maakt bij opening van de kandidaatstelling de volgende gegevens bekend aan de leden a de besluiten als bedoeld in artikel 8 12, derde lid, b de datum waarop een kandidaat uiterlijk lid moet zijn voor deelname aan de verkiezing, c de peldata voor het stemrecht (ledenvergaderingen en toezending stembiljetten); d de wijze van aanmelding en de wijze van het verkrijgen van het aanmeldingsformulier e de datum waarop de voorstellen en de kandidatenoverzichten bij de leden zullen zijn, f de verkiezingsdatum lijsttrekker, g de data waarop de uitslagen uiterlijk zullen worden gepubliceerd en h het aanmeldingsadres N B Indien voorstel 036 (nieuw artikel 8 8) wordt aangenomen wordt '8 12, derde lid' vervangen door 'artikel 8 8'	<i>Het eerste lid is overbodig, Het tweede lid waarborgt een goede kennisgeving aan de leden van de desbetreffende regelingen</i>
8.13.d	043a E		Nieuw sub e na sub d onder vernummering van de overige subs e) – indien van toepassing – te verklaren of hij/zij bereid is toepassing is te geven aan een door de ledenvergadering vastgestelde afdrachtregeling als bedoeld in hoofdstuk 6	<i>Hierdoor wordt de mogelijkheid opgenomen om opgave te verlangen van de bereidheid om een afdrachtregeling toe te passen</i>
8.17.1 sub c	044 M		Voeg toe nieuw sub voor sub c c. de verplichte volgorde van het stemadvies is individueel per kandidaat, met de mogelijkheid om voor het aantal kandidaten dat in deze volgorde beneden het maximale aantal in te vullen kandidaten plus 10 % komt, in een of meer tranches samen te vatten	<i>Conform besluit congres 69, voorstel 4.005b, was echter abusievelijk nog als reglementswijzigingsvoorstel aan het congres voorgelegd</i>
8.18.1	045 M	Deze presentatievergaderingen mogen niet eerder worden gehouden dan achtentwintig dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn en niet later dan zeven dagen voor de sluitingsdatum van de poststemming	Deze presentatievergaderingen mogen worden gehouden in de periode gelegen tussen twee dagen na verzending van het kandidatenoverzicht en drie dagen voor de sluitingsdatum van de poststemming	<i>De presentatieperiode is ruimer dan noodzakelijk, deze bijeenkomst kan lang tevoren worden gepland</i>
8.20.2	046 M	"uiterlijk vier weken"	"uiterlijk zes weken"	<i>De termijnen waren niet consistent Met deze wijziging wordt een betere afstemming van termijnen bereikt</i>
8.20.2	047 G		Toevoegen nieuwe zinnen Bij de verzending van het kandidatenoverzicht kan met een beknopt overzicht worden volstaan onder verwijzing naar een uitgebreid overzicht op de website Het bestuur stelt na overleg met de verkiezingscommissie nadere voorschriften omtrent de inhoud van het beknopte overzicht Op aanvraag wordt het uitgebreide overzicht tegen kostprijs toegestuurd	<i>Verzending van een papieren kandidatenoverzicht is kostbaar</i>
8.24.1	048 M	"uiterlijk veertien dagen"	"uiterlijk eenentwintig dagen"	<i>Technisch, een termijn van veertien dagen is voor het invullen van nieuwe bewilligingsverklaringen te riskant.</i>
8.27.1	049M	a) Het bestuur meldt de vacatures in besturen, bijzondere organen en commissies van de ledenvergadering aan	Het bestuur meldt de vacatures in besturen, bijzondere organen en commissies van de ledenvergadering aan de leden. Het maakt	<i>De termijnen voor kandidaatstelling landelijke bestuursleden zijn onnodig lang</i>

		<p>de leden Hierbij gelden de volgende termijnen</p> <p>opening</p> <ul style="list-style-type: none"> landelijk uiterlijk vier maanden voor het congres, overige niveaus uiterlijk veertien dagen voor de ledenvergadering, <p>sluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> landelijk uiterlijk twee maanden voor het congres, overige niveaus uiterlijk zeven dagen voor de ledenvergadering <p>b) Bij tussentijdse vacatures op landelijk niveau, die bekend worden na de uiterlijke openingstermijn kan de melding nog geschieden op een dusdanig tijdstip dat er tussen ontvangst van de vacaturemelding door de leden (= opening van de kandidaatstelling) en de (voor deze vacature) nieuwe sluitingsdatum minstens acht dagen zijn en de sluitingstermijn niet later dan drie weken voor het congres is</p>	<p>daarbij de door het bestuur vastgestelde aanmeldingstermijn bekend Op landelijk niveau vangt deze termijn ten laatste dertien weken voor het congres aan en eindigt deze op de vrijdag gelegen drie weken voor het congres Op andere niveaus vangt deze termijn ten laatste veertien dagen voor de ledenvergadering aan en eindigt deze op de zeven dagen voor de ledenvergadering Bij tussentijdse vacatures op landelijk niveau kan het bestuur deze vacatures bekend maken tot vijf weken voor het congres, waarbij de aanmeldingstermijn met deze bekendmaking aanvangt</p>	<p>en eindigen onnodig vroeg</p>
9.13	050 A M	<p>De raad en commissies kunnen, indien dat voor hun taak noodzakelijk is, werkgroepen van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, Stichting Opleidingscentrum D66 en andere deskundigen raadplegen</p>	<p>Schrappen</p>	<p><i>Overbodige bepaling, de AR heeft geen reglementaire toestemming nodig voor het inschakelen van derden.</i></p>
12.1	051 A	<p>Sub C, D en H C statuten van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, vast te stellen door deze stichting en goed te keuren door het congres, D statuten van de Stichting Opleidingscentrum D66, vast te stellen door deze stichting en goed te keuren door het congres; H statuten van de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief, vast te stellen door het bestuur van deze stichting,</p>	<p>C. statuten van de in artikel 5 4, derde lid, bedoelde rechtspersonen Schrappen sub D en H onder vernummering van de overige subs</p>	<p><i>Overgens vervalt bijlage D zelf door opheffing van de Stichting OC</i></p>
12.1	052 J		<p>Nieuw artikel na 12 1 onder vernummering van de daaropvolgende artikelen Indien een bestuur ter uitvoering of uitwerking van bepalingen in dit reglement nadere regels stelt, draagt het er zorg voor dat de betrokkenen tijdig kennis kunnen nemen van deze regels, voor zover deze regels de belangen van leden of andere partijorganen raken. Met publicatie op de website van dat bestuur is aan dit voorschrift voldaan.</p>	<p><i>Door deregulering kan de behoefte aan regelgeving door besturen ontstaan Deze regelgeving dient bekend te zijn voor zover deze de belangen van leden of andere partijorganen raakt</i></p>
12.3	053 M		<p>Schrappen</p>	<p><i>Artikel is uitgewerkt en van rechtswege reeds vervallen</i></p>

ONDERWIJS

Meer zeggenschap in een kleinere en betere school

Inleiding

De positie van ouders in het basis- en voortgezet onderwijs moet worden verbeterd. De schoolbesturen zijn autonoom geworden en door bestuurlijke schaalvergroting zijn de scholen groter geworden. Dat vraagt om een sterkere verankering van de medezeggenschapsmogelijkheden voor ouders. Zij mogen niet aan de zijlijn komen te staan. Ouders zijn de dragers van de vrijheid van onderwijs en het recht op openbaar onderwijs. Middelen die nodig zijn om schoolkeuzevrijheid en zeggenschap tot een reeel recht te maken. Zij moeten in de gelegenheid worden gesteld om het door hen gewenste onderwijs voor hun kinderen te kiezen en in te richten.

Medezeggenschap voor ouders lijkt zo vanzelfsprekend. Toch is het in Nederland een beladen en emotievol onderwerp. De vraag lijkt eenvoudig, moet er wel of geen ondernemingsraad in het primair en voortgezet onderwijs komen? De huidige staatssecretaris, Adelmund, kiest voor afschaffing van de Wet medezeggenschap onderwijs en invoering van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) in het onderwijs. Daarmee stelt zij scholen op één lijn met gewone bedrijven. D66 is het daar fundamenteel mee oneens. Onderwijs maakt deel uit van de opvoeding van kinderen en ouders zijn direct belanghebbend bij de wijze waarop het schoolbestuur inhoud geeft aan de identiteit en de inrichting van het schoolonderwijs. Zowel in het openbaar als in het bijzonder onderwijs. Daarom wijst D66 de invoering van de WOR in het funderend onderwijs af. D66 wil juist de positie van ouders in de Wet medezeggenschap onderwijs versterken. Ouders moeten meer instemmingsbevoegdheden krijgen.

De meest fundamentele wijziging die D66 voorstelt is het verlenen van instemmingsrecht aan ouders over de grondslag van de school. Daarvoor moet een periodieke peiling worden georganiseerd. Ouders krijgen de mogelijkheid zich eenmaal in de vier jaar een oordeel uit te spreken over de grondslag van de school. Zo worden ouders ook in de praktijk dragers van de vrijheid van onderwijs. Artikel 23 GW hoeft hiervoor niet te worden gewijzigd, maar zal meer en meer haar betekenis verliezen. D66 vindt het dan ook logisch artikel 23 op termijn af te schaffen.

In het voortgezet onderwijs moet er naast de medezeggenschap voor de ouders, ook ruimte blijven voor medezeggenschap van de leerlingen.

De door D66 gewenste democratie in het onderwijs wordt het best gewaarborgd als de schoolorganisatie een vereniging is.

Schoolgrootte

De scholen zijn groot in Nederland. Door rijksregelgeving zijn schoolbesturen gedwongen om hun schaal te vergroten. In de jaren zeventig van de 20ste eeuw verschenen de scholengemeenschappen. Mavo, Havo en VWO in één gebouw. Zo nu en dan verzette zich een school tegen de opgedrongen fusies, maar meestal legden ouders en leraren zich er bij neer. Onrust leidde immers tot leerlingverlies en dat moest voorkomen worden.

Ook het basisonderwijs kende een fusiegolf. Eind jaren tachtig besloot de rijksoverheid tot een ingrijpend saneringsprogramma voor het basisonderwijs. Menige kleine school moest de deuren sluiten.

Door de ingewikkelde regelgeving die het Nederlandse onderwijs teisterde trad ook een bestuurlijke schaalvergroting in, die tot op de dag van vandaag doorgaat. Het leidt er toe dat de afstand tot het schoolbestuur vaak heel groot is, voor zowel ouders als leerkrachten. De grote scholen worden vaak bestuurd door stichtingsbesturen die door cooptatie tot stand komen. Openbaar en bijzonder, het maakt niet echt veel meer uit voor veel ouders. De bestuurlijke betrokkenheid is vaak verdwenen.

De klassen zijn groot in Nederland. Ondanks de recent ingevoerde klassenverkleining zijn er nog steeds veel klassen die meer dan dertig leerlingen tellen. En dat is veel. Voor de leraren en voor de leerlingen. Leraren hebben te weinig tijd voor de leerlingen en de leerlingen klagen vaak over het gevoel een nummer te zijn.

Onze scholen zijn een democratie in het klein. Maar behandelen we ze ook zo? D66 wil de school teruggeven aan de gebruikers. Aan de ouders en aan de leerlingen. Zij zijn in onze sociaal-liberale visie de dragers van de vrijheid van onderwijs. Zij, en niet de overheid of de anonieme stichtingen. D66 wil de scholen weer een menselijk gezicht geven. Geen schaalvergroting meer in het onderwijs. Regelgeving die tot schaalvergroting leidt wordt afgewezen. D66 is er voorstander van dat bestaande grote scholen worden omgezet in kleinschaliger eenheden zodat de anonimiteit verdwijnt. De bekostiging van de scholen moet dat mogelijk gaan maken. Mensen kunnen zich beter ontplooien in kleinschaliger verbanden.

Als er sprake blijft van scholenfusies en bestuurlijke schaalvergroting, moeten ouders daarbij instemmingsrecht krijgen. Positie en identiteit van hun school zijn immers in het geding. Bovendien kunnen ouders daarmee door hen ongewenste schaalvergrotingen voorkomen. Daar waar er sprake is van schaalvergroting, moet er meer evenwicht komen tussen de grotere scholen of schoolbesturen en de rol die ouders kunnen vervullen. D66 wil dat ouders de mogelijkheid krijgen ook bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen. Dat zal ook hun betrokkenheid vergroten.

Naast de ouders moeten ook de professionals (leraren) een vertegenwoordiging krijgen in de besturen.

Directe democratisering is voor D66 een groot goed. Ook in het onderwijs. D66 wil dat de helft van het bestuur van bijzondere scholen uit ouders of hun vertegenwoordigers bestaan. Om datzelfde in het openbaar onderwijs te realiseren, moet het openbaar onderwijs in beginsel verzelfstandigd worden. Zolang het College van B&W het bestuur blijft vormen, is bestuurlijke democratisering niet te realiseren.

Als een openbare school opgaat in een samenwerkingsschool, die onder verantwoordelijkheid van een groot bijzonder schoolbestuur functioneert, moeten ouders meer zeggenschap krijgen. D66 stelt voor dat de overheid de omzetting van een openbare school pas goedkeurt als er een afzonderlijke bestuurscommissie wordt belast met het besturen van de nieuwe "samenwerkingsschool". Daarbij bestaat tenminste de helft van deze commissie uit ouders (of hun vertegenwoordigers).

Schoolkeuzevrijheid

D66 vindt dat ook ouders op grond van pedagogische of onderwijskundige motieven een school moeten kunnen stichten, zonder dat er sprake hoeft te zijn van een godsdienstige of levensbeschouwelijk grondslag ("richting"). Directe meting is volgens D66 het belangrijkste instrument om hieraan handen en voeten te geven. Het kabinet heeft voorgesteld om ter aanvulling op het huidige systeem een vorm van richtinggevende planning in het basis- en voortgezet onderwijs in te voeren. In dat systeem kunnen nieuwe scholen worden gesticht. Voor nieuwe groeperingen wordt het daardoor mogelijk bijzondere scholen te stichten die uitsluitend een bepaalde pedagogische of onderwijskundige grondslag hebben.

Hoewel hiermee een stap in de goede richting lijkt te worden gezet, wil D66 een stap verder gaan. Immers in de huidige voorstellen wordt voor de directe meting – en dus voor de versterking van de positie van de ouders – geen geld ter beschikking gesteld. De kosten voor het verzamelen van de ouderverklaringen of het organiseren van een enquête naar de voorkeuren van verlangd onderwijs, komen geheel voor rekening van de initiatiefnemers. D66 stelt voor dat de overheid de kosten voor een directe meting voor haar rekening neemt wanneer de directe meting aantoont dat er voldoende behoefte is aan de nieuwe, door de ouders verlangde school.

Recht op toelating

In de onderwijswetgeving is vastgelegd dat het schoolbestuur de instantie is die beslist of een leerling wordt toegelaten. Er is dan ook geen sprake van een recht op vrije schoolkeuze, zeker niet in de zin van een grondrecht zoals de vrijheid van onderwijs.

D66 wil dat openbare scholen toegankelijk zijn voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensovertuiging. Het recht op toelating tot een specifieke openbare school wordt alleen beperkt door bijzondere omstandigheden. Zo mag de toelating van een leerling worden geweigerd wanneer er geen plaats in de school is. Daarnaast mag de gemeenteraad schoolwijken voor openbare basisscholen instellen teneinde een doelmatige spreiding van leerlingen over de openbare scholen te

bewerkstelligen Ouders hebben echter het wettelijk erkend recht toelating tot een school in een andere wijk af te dwingen

Bij het bijzonder onderwijs ligt dit, gelet op de vrijheid van onderwijs, principieel anders De inrichtingsvrijheid van het schoolbestuur geeft veel ruimte om te weigeren dat een leerling op een specifieke school wordt geplaatst Ouders kunnen bijvoorbeeld toegang verlangen omdat het onderwijs van goede kwaliteit is. D66 vindt dat het schoolbestuur toelating slechts kan weigeren op denominatieve gronden, tenzij de ouders van de leerling weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs van de school zullen respecteren Van de overheid mag worden verwacht dat zij zondig een goed beargumenteerde keuze faciliteert

Leraren

Goed onderwijs staat of valt met de leraar voor de klas Zonder leraar geen onderwijs (helaas komt dit steeds vaker voor) en zonder goede leraar geen goed onderwijs. Er is duidelijk iets mis met het leraarschap: het vak mist de maatschappelijke waardering en honorering om jonge mensen aan te trekken, de werklast neemt toe. De uitval is groot In het basisonderwijs is de nood zo hoog dat sommigen voorstellen om dan maar de schoolweek in te korten D66 is daartegen Er moeten betere oplossingen gevonden worden voor het lerarentekort. Een relatief eenvoudige oplossing kan worden gevonden door te voorkomen dat alle leerkrachten hun ADV steeds opnemen. Bijvoorbeeld door het introduceren van spaarverlof voor b.v. een sabbatical of door het mogelijk te maken dat ADV wordt uitbetaald Maar er is meer aan de hand D66 wil een aantal maatregelen treffen die het onderwijs als werkplek weer aantrekkelijk en concurrerend kunnen maken. In de eerste plaats moet worden gezien of de opleiding tot leraar in basis -of voortgezet onderwijs nog wel voldoende voorbereidt op het werk voor de klas. D66 wil dat er in de komende periode serieus werk wordt gemaakt van de verbetering en de herwaardering van lerarenopleidingen Daarnaast moet worden geïnvesteerd in het aantrekkelijker maken van de werkomgeving voor leraren. Dat kan bijvoorbeeld door het aanbieden van een aantrekkelijk pakket van bij- en nascholingscursussen (zeker ook op het gebied van ICT-toepassingen in het onderwijs), waarbij ook carrièreperspectieven worden geboden

De werkdruk in het onderwijs is hoog Mede daardoor vallen mensen uit Om die werkdruk te moet worden gezien of het aantal contacturen voor leerkrachten kan worden teruggebracht Uit studies van de OESO blijkt namelijk dat Nederlandse docenten meer contacturen kennen dan hun collega's in vergelijkbare landen

Onderwijs is de steunpilaar van een kenniseconomie. De maatschappelijke waardering, en dus de honorering, van het leraarschap moet daarmee in overeenstemming worden gebracht. Dat stuit nu vaak op budgettaire bezwaren Voor een belangrijk deel omdat de uitgaven voor de arbeidsvoorwaarden in de collectieve sector binnen het uitgavenkader van de rijksoverheid vallen D66 wil bezien of deze daarbuiten gehouden kunnen worden

Voorschoolse opvang.

Onderwijsachterstanden ontstaan vaak al op hele jonge leeftijd. Om die te voorkomen zijn goede voorschoolse voorzieningen noodzakelijk D66 streeft ernaar om voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen, kinderopvang) zoveel mogelijk te integreren en te professionaliseren zodat achterstanden in een vroegtijdig stadium kunnen worden gesignaleerd en bestreden. De fysieke afstand tot de basisschool moet worden verkleind, zodat de aansluiting tussen beide voorzieningen kan worden verbeterd.

Extra middelen

De hier genoemde voorstellen tot verbetering van het onderwijs kosten geld In het verkiezingsprogramma zal D66 deze voorstellen ook een financiële vertaling geven. Maar ook in de rijksbegrotingen voor 2001 en 2002 wil D66 zoveel mogelijk ruimte vrij maken om hoognodige verbeteringen in het onderwijs aan te brengen

Amendeerbare stellingen

- 1 D66 wijst invoering van de WOR in het onderwijs af In de herziene Wet medezeggenschap onderwijs (Wmo) krijgen ouders instemmingsrecht over de grondslag van de school Hiertoe wordt eenmaal in de vier jaar een peiling onder ouders gehouden.
- 2 De bestuurlijke invloed van ouders moet worden versterkt Wanneer een openbare school opgaat in een samenwerkingsschool die ressorteert onder een groot bijzonder schoolbestuur, wordt voor die nieuwe school een afzonderlijke bestuurscommissie ingesteld. Tenminste de helft van de commissie bestaat uit ouders of hun vertegenwoordigers
3. In het nieuwe beleid van richtinggevende planning moeten initiatieven tot directe meting door de overheid in principe worden gesubsidieerd Voorwaarde is dat de directe meting (via ouderverklaringen of enquêtes) een voldoende belangstelling aantoot.
- 4 Het recht op toelating (schoolkeuzevrijheid) moet worden verstevigd. Openbare scholen moeten voor alle kinderen toegankelijk zijn Het recht op toelating kan alleen door bijzondere omstandigheden worden beperkt, bv. omdat er geen plaats meer is in de school Ouders moeten het wettelijk recht krijgen toelating in een andere wijk af te dwingen In het bijzonder onderwijs kan toelating alleen worden geweigerd als ouders weigeren de grondslag van de school te respecteren.
5. Een bijzonder schoolbestuur mag de toelating van een leerling slechts weigeren als er strijd is met de grondslag (richting) van de school, tenzij ouders weigeren de grondslag te zullen respecteren. De overheid dient zonodig een goed beargumenteerde schoolkeuze van ouders te faciliteren (B v. d.m v leerlingenvervoer)
6. D66 vindt dat de schaalvergroting in het onderwijs moet worden stopgezet De bekostigingssystematiek moet zo worden aangepast dat het mogelijk wordt dat bestaande grote scholen worden omgezet in kleinschaliger eenheden.
7. De positie van leraren moet drastisch worden verbeterd. Onderzocht moet worden hoe de honorering kan worden afgestemd op de maatschappelijke betekenis van het onderwijs
8. Leraren moet een aantrekkelijk pakket van bij- en nascholingscursussen worden geboden dat mede bijdraagt aan het bieden van carrièreperspectief De werkdruk moet worden verminderd, zo mogelijk door het terugbrengen van het aantal contacturen.
9. D66 is voorstander van een geïntegreerde en geprofessionaliseerde voorziening voor voorschoolse opvang
10. D66 wil een halt toeroepen aan de schaalvergroting in het onderwijs Regelgeving die tot schaalvergroting leidt moet worden afgewezen.
- 11 De bekostigingssystematiek in het onderwijs moet zo worden aangepast dat grote scholen kunnen worden omgezet in kleinschaliger eenheden.

Voorstellen Landelijke Verkiezingscommissie ten behoeve van de interne verkiezingen voor de Tweede Kamerverkiezingen 2002

Het congres dient een aantal beslissingen te nemen omtrent de procedure met betrekking tot de interne verkiezingen voor de Tweede Kamer 2002

- 1 De Landelijke Verkiezingscommissie doet op grond van art 8 12 4 (HR) de volgende voorstellen.
 - a) Het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de interne verkiezingen voor een plaats op de definitieve kandidatenlijst bedraagt 5%;
 - b) Het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet is 66**.
- 2 De Landelijke Verkiezingscommissie stelt het congres voor, cf. art 8 18 1 (HR), om voor de interne verkiezingen een presentatievergadering te houden.

** Abusievelijk is in het oorspronkelijke voorstel 30 komen te staan. De lijst van 66 kandidaten wordt gebruikt om in 19 kieskringen de D66-lijst te vullen. Per kieskring worden 30 kandidaten op de lijst geplaatst. In Democraat nummer 6 (oktober 2000, pag 19) is de correctie vermeld

Congresvoorstel tijdspad Tweede Kamerverkiezingen 2002

1. De Landelijke Verkiezingscommissie stelt het congres voor, cf art 8.12 3 (HR), om voor de interne verkiezingen voor de Tweede Kamer de volgende data vast te stellen:

verkiezing lijsttrekker

- a opening kandidaatstelling verkiezing lijsttrekker – 27 juni 2001
- b sluiting kandidaatstelling verkiezing lijsttrekker – 21 september 2001
- c peildatum toezenden kandidatenoverzicht – 03 oktober 2001
- d toezending kandidatenoverzicht – 17 oktober 2001
- e peildatum stemrecht verkiezing lijsttrekker – 17/18 november 2001
- f verkiezing lijsttrekker op congres – 17 november 2001

verkiezing overige kandidaten

- g opening kandidaatstelling verkiezing overige fractieleden – 27 juni 2001
- h sluiting kandidaatstelling verkiezing overige fractieleden – 23 november 2001
- i peildatum stemrecht verkiezing overige kandidaten – 02 januari 2002
- j opening poststemming = kandidatenoverzicht, stembiljet en stemadvies bij leden – 16 januari 2002
- k presentatiebijeenkomst – tussen 18 januari 02 en 28 januari 2002
- l sluiting poststemming – 02 februari 2002
- m opmaak definitieve kandidatenlijst – 16 februari 2002

Toelichting Landelijke Verkiezingscommissie:

Op het congres liggen een aantal wijzigingen van het Huishoudelijk Reglement voor. Deze wijzigingen gelden bij aanneming door het congres al voor de interne verkiezingen voor de Tweede Kamerverkiezingen. De data bij sub a en g zijn de data bij aanneming van de voorstellen van het Huishoudelijk Reglement. Maar worden ook voorgesteld bij handhaving van het huidige Huishoudelijk Reglement aangezien de Stemadviescommissie pas op congres 72, 12 mei 2001, wordt gekozen. Verder is in bovenstaande lijst de term peildatum opgenomen. De peildatum is de dag waarop laatste gegevens in de ledenadministratie doorgevoerd worden voordat etiketten voor de verzending van het stembiljet worden aangemaakt.

Tweede Kamerverkiezingen 2002 – instellingsbesluit Stemadviescommissie

- 01 Gelet op artikel 8 9 van het Huishoudelijk Reglement (HR) heeft het congres van 18/19 november 2000 besloten een stemadviescommissie voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer (TK) van 2002 in te stellen (STK 02).
- 02 De STK 02 is een congrescommissie ad hoc en bestaat uit 7 leden die in wisselende samenstelling zullen optreden. De leden worden benoemd door congres 72 op voordracht van het Landelijk Bestuur. De leden van de STK 02 treden niet in de taken en bevoegdheden van de LVC en evenmin in de taken en bevoegdheden van het Landelijk Bestuur. Het lidmaatschap van de STK 02 is onverenigbaar met het lidmaatschap van het Landelijk Bestuur, de landelijke Verkiezingscommissie, of kandidatuur voor Eerste of Tweede Kamer.
- 03 De STK 02 is ingesteld ten behoeve van de verkiezing van de kandidaten voor de Tweede Kamerverkiezingen, met uitzondering van de verkiezing voor de lijsttrekker.
- 04 De STK 02 heeft tot taak het in individuele volgorde van geschiktheid groeperen (van een deel) van de kandidaten voor de Tweede Kamer met de mogelijkheid om voor het aantal kandidaten dat in deze volgorde beneden het maximale aantal in te vullen kandidaten + 10% komt in een of twee tranches samen te vatten.
Dit advies dient in relatie te staan tot het volgens art 8 10 van het HR door de partijvoorzitter en de fractievoorzitter TK opgestelde en door het congres vastgestelde profiel.
- 05 De STK 02 zal bestaan uit leden van D66, die uit eigen ervaring goed bekend zijn met de partij, en geen zodanige band hebben met een of meer van de kandidaten dat daardoor de schijn van partijdigheid zou kunnen ontstaan.
Het Landelijk Bestuur zal aan het congres van 12 mei 2001 een voorstel voorleggen voor de invulling van de commissie.
- 06 De commissie stelt het stemadvies unaniem vast en legt het eerst aan alle kandidaten voor, waarna alle kandidaten gedurende 4 dagen het recht hebben aan dit advies van de commissie een persoonlijke reactie van ten hoogste driehonderd woorden toe te voegen. Deze reactie is onverbreekelijk verbonden met het stemadvies dat aan de leden ter kennis wordt gebracht.
- 07 De volgorde waarin de aanbevolen kandidaten in het advies worden vermeld is, ook binnen de tranches, alfabetisch, te beginnen met een door loting bepaalde letter.
- 08 Een eventueel geschil over de wijze van handelen van de commissie kan tot 3 dagen na het uitbrengen van het stemadvies door de kandidaat aanhangig worden gemaakt bij het Geschillencollege en dient binnen 7 dagen te worden behandeld, het stemadvies kan niet aan de leden ter kennis worden gebracht indien er nog procedures bij het Geschillencollege lopen.
- 09 Bij het bepalen van de criteria voor de samenstelling van het advies zal de STK 02 zich laten leiden door de conform art 8 10 van het HR door het congres van 18/19 november 2000 vastgestelde profielschets.
- 10 De STK 02 zal in het tijdsbestek van 28 dagen na sluiting van de kandidaatstelling alle kandidaten in de gelegenheid stellen om met tenminste twee leden van de commissie een persoonlijk gesprek te hebben alvorens het advies op te stellen.
- 11 De commissie hoort en beoordeelt de kandidaten aan de hand van het politieke profiel als vermeld in art. 07 03 en 08 van dit instellingsbesluit.
- 12 Het stemadvies zal worden bekendgemaakt en verzonden aan alle stemgerechtigde leden van D66, tegelijk met het totale overzicht van alle kandidaten en het stembiljet. E e a. zodanig dat deze stukken uiterlijk op een door de LVC nader aan te geven termijn bij de leden zullen zijn.
- 13 De STK 02 vangt haar werkzaamheden aan onmiddellijk na het congres van 12 mei 2001. Zij draagt ervoor zorg dat het advies uiterlijk op een door de LVC nader aan te geven termijn op schrift wordt aangeleverd bij het Landelijk Secretariaat voor verzending aan de leden.

- 14 Het congres is verantwoordelijk voor samenstelling, opdracht en werkwijze van de STK 02, alsmede voor het uiteindelijk aan de leden uit te brengen stemadvies
 - 15 De leden van de STK 02 doen over geen enkel onderdeel van hun werkzaamheden enige mededeling aan anderen, tijdens noch na beëindiging van de werkzaamheden van deze commissie
 - 16 De STK 02 overlegt in elk geval bij aanvang van haar werkzaamheden over de door haar, onverminderd het gestelde in punt 08 en art 8.9 HR, te hanteren criteria met de voorzitters van Eerste en Tweede Kamerfractie, de partijvoorzitter en de lijsttrekker bij de voorgaande verkiezingen
 - 17 De STK 02 wordt ontbonden na het uitbrengen van het stemadvies.
-

Profiel lijsttrekker Tweede Kamerfractie: een gedreven publiekstrekker

De lijsttrekker van D66 een gedreven publiekstrekker

De lijsttrekker van D66 heeft zich bewezen in de Haagse politieke arena. Het is een inspirerende politicus die zowel kiezers aan zich weet te binden als zich succesvol kan onderscheiden van de lijsttrekkers van andere politieke partijen.

De lijsttrekker van D66 heeft een duidelijk profiel passend bij D66
Een profiel waarbij waarden als vrij, mondig, betrokken, gelijkwaardig en vooruitstrevend voorop staan.

De lijsttrekker van D66 zoekt keer op keer zelfverzekerd de publiciteit om de ideeën van D66 overtuigend over het voetlicht te brengen

De lijsttrekker van D66 kan het politieke debat naar de hand zetten, maar is daarnaast ook een resultaatgericht onderhandelaar.

De lijsttrekker van D66 zal zich in de weg naar de verkiezingen maximaal inspannen om zowel de politieke achterban te enthousiasmeren als kiezers te winnen. De lijsttrekker ziet er niet tegenop om daarvoor avond aan avond het land in te trekken

Profiel voor Tweede Kamerfractie: gedreven, kundig, doordacht en onafhankelijk

Van mooie woorden naar aantoonbare successen

Kamerleden van D66 hebben zich bewezen als uitgesproken democraten, en dat kan ook goed op jonge leeftijd

Het zijn mensen met verstand van politiek bedrijven die anderen op een zelfverzekerde manier kunnen overtuigen. Zijn gericht op de toekomst en weten mensen te binden en te betrekken om die toekomst waar te maken.

Van idee naar uitvoering

Kamerleden van D66 beschikken over het vermogen om met goede ideeën te komen, die uit te werken en op de politieke agenda te plaatsen: het doen van voorstellen, maken van een initiatiefnota en komen met wetsontwerpen. Zij zeggen waar het op staat. Daarbij durven ze risico's te nemen en kunnen weerstanden overwinnen. Zij hebben een goed gevoel voor politieke verhoudingen en weten politieke risico's en haalbaarheid feilloos in te schatten. D66 kamerleden werken hard mee aan het versterken van het D66-gedachtengoed en zijn zich ervan bewust dat politieke profilering op inhoud noodzakelijk blijft.

Kiezen voor het teamresultaat

Kamerleden van D66 werken in teamverband. Zij kunnen leiding geven, maar ook leiding ontvangen. Persoonlijke profilering ondergeschikt maken aan het collectief. Zij dragen bij aan de politieke strategie en investeren in de partij en het partijkader.

Permanente campagne

Kamerleden van D66 weten wat het voeren van een permanente campagne is en zetten zich daar enthousiast voor in. Zij zijn tenminste een avond per week in het land om afdelingen te bezoeken en spreekbeurten te houden. De communicatieve vaardigheden zijn optimaal. Zowel naar de achterban, de pers als naar collega politici.

Geen eenheidsworst

De kamerleden van D66 hebben verschillende achtergronden, interesses en deskundigheden. In de Kamerfractie moet een evenwichtige verdeling van deskundigheden zijn gewaarborgd. Echter uitgangspunt is: kamerleden van D66 zijn breed inzetbaar. De gevarieerde achterban van D66 komt daarin goed tot uitdrukking. Echter ten aanzien van de politieke vaardigheden is iedereen gelijk die zijn zeer sterk ontwikkeld.

Van waarnemen naar controleren

Kamerleden van D66 nemen hun controlefunctie op de regering serieus. Met een onafhankelijke stijl weten zij de vinger op de zere plek te leggen. Zonder aanzien van personen. Zij kunnen daarbij doorzetten en vasthouden.

Ook zelf willen leren

Tot slot: kamerleden van D66 vinden het vanzelfsprekend om open te staan voor suggesties om hun politieke stijl te optimaliseren. Jaarlijks zullen daarover gesprekken worden gevoerd met de kamerleden.

POSITIE AMBTENAREN

De vierde macht: van loyaliteit naar integriteit

Inleiding

Veel van de "politieke" affaires van de laatste decennia in Nederland hadden weinig tot niets met politiek of beleidsvoorbereiding van doen, maar met uitvoering van het beleid. Dit geldt zowel op gemeentelijk (bijv. kredietbankaffaires), provinciaal (Ceteco) als op nationaal niveau (paspoorten). Door de toegenomen complexiteit van de ambtelijke organisaties en de ontwikkeling naar steeds meer eigen bevoegdheden in decentrale organisaties, zijn de mogelijkheden voor de dagelijkse sturing door de politieke top afgenomen. Dat geldt niet alleen voor ministers op departementen, maar ook voor wethouders in gemeenten en andere politieke bestuurders. In zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) heeft een minister formeel geen managementbevoegdheden, in andere onderdelen van ambtelijke organisaties, zoals in veel agentschappen, ontbreken deze bevoegdheden praktisch gezien eveneens. Niet alleen de maakbaarheid van de samenleving is afgenomen, maar ook de mogelijkheden tot sturing van de ambtelijke organisatie. Toch houden we de fictie van ministeriele verantwoordelijkheid in stand. In theorie moet de politieke verantwoordelijkheid van de minister of de wethouder er toe leiden dat hij zijn ambtenaren "in de hand heeft". In de praktijk leidt het voortdurend aanspreken van politieke bestuurders op (vermeende) uitvoeringsfouten alleen maar tot een afname van het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur.

De bevoegdheden van individuele werknemers zijn de afgelopen decennia toegenomen. In veel arbeidsorganisaties, zoals het ambtelijk apparaat, heeft dat geleid tot meer efficiëntie, productiviteitsverhoging en bij velen tot meer plezier in het werk. Door deze bevoegdheden ook te erkennen, zal de neiging om de verantwoordelijkheid te nemen groter worden. Door het beter zichtbaar maken van die gedecentraliseerde bevoegdheden kan de integriteit van het openbaar bestuur toenemen.

Amendeerbare gedeelte

Ambtelijke verantwoordelijkheid voor uitvoering

Politieke bestuurders moeten onverkort verantwoordelijk blijven voor beleidsbepaling en beleidsvoorbereiding in hun ambtelijke organisaties. De individuele verantwoordelijkheid van ambtenaren voor de uitvoering kan meer tot zijn recht komen door de volgende maatregelen:

1. Commissies van de volksvertegenwoordiging (Tweede Kamer, Provinciale Staten en Gemeenteraden) moeten ambtenaren kunnen horen over de uitvoering. Bij een aantal functies, zoals vertegenwoordigers van ZBO's, is hiervoor geen toestemming nodig van de politiek bestuurder. De politiek bestuurder is wel altijd gerechtigd om bij het horen van ambtenaren en vertegenwoordigers van ZBO's aanwezig te zijn en zich in een eventueel debat te mengen.
2. ZBO's en, door de volksvertegenwoordiging aangewezen, onderdelen van de ambtelijke organisatie moeten binnen een redelijke termijn een openbaar jaarverslag aanbieden aan de volksvertegenwoordiging.
3. Directies van ZBO's en, door de volksvertegenwoordiging aangewezen, onderdelen van de ambtelijke organisatie zijn zonder tussenkomst van de politiek bestuurder verplicht de door de volksvertegenwoordiging gewenste informatie omtrent de uitvoering te verstrekken.
4. In de ambtseed, regelingen en instructies moet de individuele verantwoordelijkheid van de ambtenaar voor de uitvoering van het beleid binnen de door de politiek gestelde kaders centraal staan.
5. Misstanden in een ambtelijke organisatie moeten, zonder gevolgen voor de ambtenaar die ze aan de kaak stelt, gemeld kunnen worden bij een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
6. De arbeidsvoorwaarden en het ontslagrecht voor ambtenaren wordt zoveel mogelijk gelijkgesteld aan die van werknemers in het bedrijfsleven.

HANDEL EN HULP

Naar een nieuwe balans tussen ontwikkelingssamenwerking en handelsbevordering

Inleiding

Het Nederlands buitenlands- en veiligheidsbeleid kent van oudsher twee belangrijke doelstellingen bevordering van de veiligheid en bevordering van de welvaart. Nederland mist de economische en militaire machtsmiddelen om een bepalende invloed op internationale ontwikkelingen te kunnen hebben. Nederland heeft daarom belang bij een stabiele internationale rechtsorde, met inbegrip van de handhaving van mensenrechten. Want alleen in een stabiele omgeving kan Nederland floreren. Daarom zijn ontwikkelingssamenwerking, humanitaire hulp en vredesoperaties de meest zichtbare uitdrukkingen van het streven naar een stabiele internationale rechtsorde. Het belang dat Nederland bij een stabiele internationale rechtsorde heeft, komt ook tot uitdrukking in de wens belangrijke internationale juridische organisaties in Den Haag gevestigd te krijgen. Maar ook kan Nederland haar doelstellingen verwezenlijken door middel van de Hoge Vertegenwoordiger inzake de Nationale Minderheden van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en een niet-permanente zetel in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

Regelmatig vinden grove schendingen van de internationale rechtsorde plaats, met als meest sprekende voorbeelden het voormalige Joegoslavië, Ruanda en Tsjetsjenië. Bemoerens met interne aangelegenheden in andere landen is sinds het einde van de Koude Oorlog een aanvaard verschijnsel geworden. Diplomatieke druk en economische maatregelen, zoals sancties, zijn daarvoor de meest gebruikte instrumenten. De interventie van de NAVO in de rompstaat Joegoslavië heeft een nieuw precedent opgeleverd. De interventie was weliswaar illegaal omdat er geen mandaat van de Veiligheidsraad aan te grondslag lag, maar was voor D66 legitiem vanwege de grootschalige schendingen van mensenrechten en de dreigende ontwrichting van de regio.

Inmiddels is echter duidelijk geworden dat de instrumenten van het buitenlands beleid -diplomatieke, economische en militaire druk- hun beperkingen kennen. Economische sancties treffen veelal de bevolking en versterken eerder de positie van de heersers dan dat deze wordt verzwakt. De situatie die in Irak gedurende de jaren negentig is ontstaan, spreekt boekdelen. Voor diplomatieke druk is het veelal onmogelijk de internationale gemeenschap op een noemer te krijgen. Zo bleek het onmogelijk het Russische lidmaatschap van de Raad van Europa op te schorten naar aanleiding van het optreden in Tsjetsjenië. De Kosovo-oorlog toonde aan hoe moeilijk het is om het gedrag van een kwaadwillende leider snel en effectief te beïnvloeden.

Nederland ontkomt er daarom niet aan de instrumenten van het buitenlands beleid aan een kritische beschouwing te onderwerpen teneinde deze zo effectief mogelijk te kunnen inzetten. Twee terreinen lenen zich bij uitstek voor nationaal beleid: ontwikkelingssamenwerking (OS) en handelsbevordering. Met betrekking tot het tweede punt is het van belang onderscheid te maken met handelspolitiek, dat een volledige communautaire (EU) bevoegdheid is en geen onderwerp van nationaal beleid kan zijn, anders dan in de beïnvloeding van de Europese besluitvorming.

Inspanningen op het gebied van OS en handelsbevordering dienen bij te dragen aan welvaart en stabiliteit van de landen waarop het beleid zich richt. Ontwikkelingssamenwerking kent als hoofddoel armoedebestrijding. Handelsbevordering dient bij te dragen aan duurzame investeringen en aan de versterking van een vrije markt economie. Daardoor leveren beide beleidsterreinen indirect een belangrijke bijdrage aan de bevordering van de internationale rechtsorde. Bovendien is er een verband aangetoond tussen OS en handelsbevordering en het tegengaan van emigratie en vluchtelingenstromen.

Nieuwe uitgangspunten van het beleid

Ontwikkelingssamenwerking is een beleidsterrein waarin de verantwoordelijkheid van een rijke, geïndustrialiseerde democratie als Nederland ten aanzien van de versterking van de internationale rechtsorde bij uitstek tot uitdrukking komt. Door een deel van het Bruto Nationaal Product ten bate van de allerarmste landen te besteden wordt duidelijk gemaakt dat hun problemen onze zorg zijn. OS wordt in beginsel gegeven zonder dat sprake is van wederzijds belang. Hoofddoel van ontwikkelingssamenwerking blijft structurele armoedebestrijding. D66 onderschrijft dat vrije handel en een markteconomie belangrijke voorwaarden voor ontwikkeling zijn. Ontwikkelingssamenwerking moet

er echter wel toe bijdragen dat ontwikkelingskansen binnen bereik van de armsten in ontwikkelingslanden komen

Er zijn enkele randvoorwaarden waarbinnen OS gegeven dient te worden.

Allereerst dient beleid effectief te zijn. OS dient te worden geconcentreerd op landen waarvan met zekerheid kan worden vastgesteld dat de gelden niet in een bodemloze put of verkeerde zakken verdwijnen. Voor OS betekent dit dat slechts met die landen wordt samengewerkt waar sprake is van 'good governance'; de bestuurlijke structuren dienen zodanig te zijn dat ontwikkelingsgelden niet door corruptie verdwijnen en dat projecten daadwerkelijk van de grond kunnen komen en kunnen worden afgerond. Onder 'good governance' valt tevens een aantal 'practices', zoals de handhaving van mensenrechten, democratie en vrije markteconomie. Dat laat onverlet dat landen zelfstandig moeten kunnen beslissen over precieze politieke, bestuurlijke en economische inrichting van hun land, die veelal een uitdrukking is van de eigen cultuur. D66 is tegenstander van politieke inzet van OS gelden. Dat heeft de afgelopen decennia bewezen niet te werken. Bovendien past 'betutteling' niet in de benadering die D66 voorstaat: een evenwichtige, benadering op basis van gelijkwaardigheid en respect en waarbij een beroep wordt gedaan op wederzijdse verantwoordelijkheid.

Ook dient nauwkeuriger te worden toegezien dat OS niet indirect de defensiebestedingen van landen stimuleert. D66 wil terughoudendheid ten aanzien van landen met disproportionele defensie-uitgaven in relatie tot andere landen in een regio. Terughoudendheid is vooral geboden ten aanzien van landen met programma's voor massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen, met name raketten. Overigens dienen de 'Public Expenditure Reviews' van de Wereldbank, die inzicht geven in de samenstelling van nationale begrotingen, een belangrijke rol te spelen om inzicht in dergelijke verdringingseffecten of 'fungibiliteit' te krijgen. D66 is ook geen voorstander van betalingsbalans steun of lump-sum financiering. Wel moet in internationaal verband een hogere prioriteit worden gegeven aan vermindering of kwijtschelding van schuld. Ook hiervoor is good governance een voorwaarde.

Ten tweede dient het volume van de OS zodanig te zijn dat niet slechts sprake is van micro-effecten. D66 kiest voor een geconcentreerde aanpak als het gaat om de armoede bestrijding, aan de andere kant moeten alle arme landen wel geholpen worden. Daarom zal in Europees verband een gecoördineerd beleid tot stand moeten worden gebracht. Daarbinnen zal Nederland zich met name concentreren op een 10- tot 15-tal landen. Door het Europese beleid zullen alle allerarmste landen van ondersteuning verzekerd zijn. De ondersteuning van deze landen moet gebeuren door met name sociaal-economische processen te stimuleren en ondersteunen. Daar waar mogelijk zal met economische ontwikkelingsfondsen gewerkt worden. Projecten dienen uit de landen zelf voort te komen en na een ondersteuningslening ook afgerekend moeten worden. Daarmee kan een meer duurzame economische en sociale ontwikkeling in gang gezet worden.

Ten derde is goed onderwijs in ontwikkelingslanden een noodzakelijke voorwaarde voor ontwikkeling. Basisonderwijs moet verbeterd worden en de beste studenten moeten meer mogelijkheden krijgen hun kennis te verbreden. Onderwijs in Europese landen voor talentvolle studenten uit de allerarmste landen dient verder uitgebouwd te worden. Nederland kent op dit punt al een goed lopend programma. Het Nederlandse onderwijsprogramma zou verder uitgebouwd kunnen worden, vooral met betrekking tot de financieel-economische studierichtingen.

Ten vierde moet worden voorkomen dat de bevolking door OS in een afhankelijkheidssituatie komt. OS projecten dienen bij te dragen aan structurele en duurzame verbeteringen in het donorland door stimulering van het eigen initiatief.

Ten vijfde hoort bij effectief beleid een doelmatige wijze van besteding van de beschikbare gelden. Eerste voorwaarde is een professionalisering van de ontwikkelingssamenwerking en een betere controle op de uitvoering van het beleid. Daarom dient de inspectie ontwikkelingssamenwerking geïntegreerd te worden in de algemene rekenkamer. D66 pleit ook voor een betere coordinatie en organisatie van het EU ontwikkelingsbeleid. Momenteel wordt een deel van het OS budget via medefinancieringsorganisaties besteed. Deze organisaties hebben een grote kennis van zaken op deelterreinen en van specifieke landen. Zij kunnen in het bijzonder ingezet worden in landen waar goed bestuur ontbreekt en de burgersamenleving versterkt kan worden. Dergelijke organisaties dienen voor de besteding van gelden echter ook bureaucratieën in stand te houden. Te allen tijde dient een afweging te worden gemaakt tussen de instandhouding van deze bureaucratieën en de effectiviteit van OS.

Bij handelsbevordering is in tegenstelling tot OS wel sprake van wederzijds belang. Daardoor levert handelsbevordering effectieve en duurzame groei op. Investerings- en handelsrelaties leveren zowel een bijdrage aan duurzame ontwikkeling als aan de versterking van een vrije markt economie. Bovendien wordt landen niet afhankelijk van de donor. D66 wil het instrument van handelsbevordering nadrukkelijker gaan hanteren en pleit er daarom voor dat binnen de OS-begroting meer nadruk wordt gelegd op zogenaamde ontwikkelingsrelevante exporttransacties (ORET). ORET valt reeds onder de definitie van de Official Development Assistance. Intensivering ervan binnen de bestaande begroting is derhalve niet in strijd met internationaal aanvaard beleid.

Meer nadruk op ORET is een wederzijds belang omdat ontwikkelingslanden in toenemende mate kunnen profiteren als Nederlandse bedrijven via kredietfaciliteiten en soepele mogelijkheden tot herverzekering gemakkelijker en risicolozener kunnen investeren in een ontwikkelingsland. D66 pleit derhalve voor de inzet van OS-middelen voor handelsbevordering via het particuliere bedrijfsleven. De achterliggende gedachte is dat positieve prikkels, gebaseerd op wederzijds voordeel die via handelsbevordering worden gegeven op de lange duur meer effect sorteren dan traditionele OS.

D66 pleit voor een geleidelijke verschuiving naar ORET. D66 wil extra beschikbare fondsen in het kader van ORET besteden. De begroting van OS is gekoppeld aan het BNP. De jaarlijkse nominale stijging van de OS begroting dient aan ORET te worden besteed.

Symboolpolitiek is in beginsel niet aanvaardbaar. Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waarin het geven van een signaal noodzakelijk is, ook al valt er geen direct effect op de binnenlandse situatie te verwachten. In deze gevallen dient echter nimmer de illusie worden gewekt dat een maatregel, zoals het opschorten van handelscontacten of het afkondigen van embargo's, de bedoeling heeft de binnenlandse situatie te beïnvloeden. De geschiedenis wijst uit dat economische strafmaatregelen veelal een averechts effect hebben. Beter is dat de regering duidelijk maakt dat het moreel en ethisch onverantwoord is nog langer (intensieve) economische contacten met een land te onderhouden, totdat de binnenlandse situatie ten goede is veranderd.

D66 is voorstander van een handelspolitiek waardoor ontwikkelingslanden betere toegang tot onze markten krijgen en restricties worden opgelegd aan het subsidiëren van exportproducten waardoor de concurrentiepositie van deze landen verder verslechterd. D66 pleit voor een verandering in het communautair beleid. Het gaat dan vooral om landbouw waarbij de export van veel producten uit de EU gesubsidieerd wordt. Daarnaast is het zaak om de uitzonderingsposities in de preferentiele akkoorden tussen de EU met ontwikkelingslanden voor gevoelige producten zoals landbouw, textiel en kleding op te heffen. Het gaat daarbij veelal om kwantitatieve restricties en strenge oorsprongsregels. In WTO verband ondersteunt D66 de lijn om betere handelsvoorwaarden voor de minst ontwikkelde te bereiken. Daarnaast dient de WTO zodanig hervormd te worden dat de ontwikkelingslanden een volwaardige plaats in het besluitvormingsproces krijgen.

Tot slot is D66 voorstander van duurzame handel en ontwikkeling. Liberalisering van handel en investeringen vormen samen een belangrijke motor van de economische ontwikkeling. Maar er is meer nodig om te verzekeren dat deze ontwikkeling duurzaam is. Daar waar een stelsel van multilaterale regels voor handel in WTO kader bestaan hebben de ILO conventies over arbeidsomstandigheden en resoluties op het gebied van duurzame ontwikkeling geen gelijkwaardige rechtskracht. Op het gebied van milieuvoorwaarden bestaat er een lappendeken van intenties en conventies maar is er geen sprake van internationale regie. D66 is voorstander van een gecoördineerde en multilaterale benadering om de globalisering van de economie in te kaderen in normen op het gebied van duurzame ontwikkeling. Het is zaak om de ILO conventies tanden te geven, in het bijzonder door een strenger toezicht op de naleving ervan. Landen die zich inspannen om deze conventies na te leven zouden in aanmerking kunnen komen voor gunstige handelspolitieke voorwaarden en ontwikkelingssamenwerking. Ook op het gebied van milieuvoorwaarden dient er een set van minimale eisen te worden opgesteld waarvan de naleving kan worden afgedwongen en bevorderd. Tot slot is het nastreven van duurzame ontwikkeling ook een verantwoordelijkheid van ondernemingen. Door middel van door derden te controleren gedragscodes dient het bedrijfsleven aangemoedigd te worden bij te dragen tot een duurzame ontwikkeling. OS gelden zouden ook gekoppeld kunnen worden aan initiatieven van bedrijven om in ontwikkelingslanden bij te dragen tot sociale en duurzame ontwikkeling.

*Het voorgaande laat overigens onverlet dat **noodhulp** altijd onbaatzuchtig en niet op grond van vooraf vastgestelde criteria wordt gegeven. Hier gaat het slechts om het lenigen van humanitaire nood.*

Amendeerbare stellingen:

1. Voor D66 is 'good governance' de belangrijkste voorwaarde voor het verlenen van OS 'Good governance' wordt afgemeten aan een aantal 'practices' : democratie, vrije markteconomie, mensenrechten, en afwezigheid van corruptie De afwezigheid van corruptie en de handhaving van de mensenrechten zijn hierbij de belangrijkste criteria Landen met disproportionele defensie-uitgaven, ten opzichte van andere landen in een regio, dienen van OS te worden uitgesloten Democratie en een volledig functionerende markteconomie zijn eveneens belangrijk, maar de wijze waarop deze worden ingevuld wordt aan het land zelf overgelaten.
2. D66 wil dat er in Europese Unie-verband een allesdekkend plan komt voor alle allerarmste landen. Daarbinnen zal Nederland zich concentreren op 10 tot 15 landen, met daarbij de nadruk op relatief grootschalige projecten vooral in onderwijs Alleen dan kan het volume van financiële hulp daadwerkelijk effect sorteren. Grotere landen dienen uitgesloten te worden van ontwikkelingssamenwerking
3. Voorkomen dient te worden dat hulpeconomieën worden gecreeerd. OS en handelspolitiek dienen bij te dragen aan een structurele en duurzame verbeteringen in het donorland Het eigen initiatief staat voorop Dit kan vooral gestimuleerd worden door te werken met economische ontwikkelingsfondsen per donorland.
4. Ontwikkelingsamenwerking dient doelmatig en professioneel te worden opgezet, dat geldt zowel voor de overheid als voor de medefinancieringsorganisaties. Ook is een onafhankelijke controle gewenst Medefinancieringsorganisaties spelen een belangrijke rol in OS Zij kunnen in het bijzonder bijdragen tot het versterken van de burgersamenleving (civil society) in landen waar een goed bestuur ontbreekt.
5. Wederzijds belang dient een belangrijkere rol te gaan spelen in de relatie tussen Nederland en ontwikkelingslanden Wederzijds belang geldt nadrukkelijk niet voor noodhulp
6. D66 wil ten behoeve van de ontwikkeling van landen binnen de OS-begroting meer nadruk leggen op bevordering van handel en investeringen Op korte termijn valt een stijging van het BNP te verwachten Extra OS gelden dienen aan bevordering van handel en investeringen te worden besteed
7. Inzet van de regering dient voorts aanpassing van het EU handelspolitieke beleid te zijn, gericht op verbetering van de concurrentiepositie van ontwikkelingslanden. Het gaat hierbij in het bijzonder om hervorming van het Europees landbouwbeleid
8. Duurzame en sociale ontwikkeling dient nadrukkelijk naast handelsliberalisering op de internationale agenda worden gezet, bij voorkeur in WTO verband Ontwikkelingslanden moeten volwaardig aan de WTO mee kunnen doen. Ook het bedrijfsleven dient aangesproken te worden op de bijdrage die ze kan leveren aan duurzame ontwikkeling, bijvoorbeeld via extern gecontroleerde gedragscodes

Rapportage uitvoering besluiten vorige congressen aan congres 71

Deze rapportage bestaat uit twee delen

- rapportage van besluiten van congres 69, 20 november te Zutphen, die nog niet aan congres 70 gerapporteerd zijn;
- rapportage van besluiten congres 70, 25 maart te Amersfoort

Aanvullende rapportage uitvoering besluiten congres 69 aan congres 71

alleen over die punten waarover aan congres 70 nog niet volledig kon worden gerapporteerd.

cursief = rapportage uitvoering congres 69 aan congressen (70) en (71)

Toezeggingen uit congresboek R voor congres 70

Het Hoofdbestuur is van plan om.

- * alle jaarverslagen in de 21^e eeuw te agenderen voor de voorjaarscongressen, te beginnen met die over het kalenderjaar 2000 in het voorjaarscongres van het jaar 2001 en de jaarverslagen te publiceren uiterlijk 1 maand voor het congres;

71 Het jaarverslag 2^e helft 1999 is tegelijk met deze rapportage gepubliceerd op de website

- * alle beleidsvoornemens te agenderen voor de najaarscongressen en te publiceren uiterlijk 1 maand tevoren, te beginnen met die voor het jaar 2001 in het najaarscongres van het jaar 2000

71 De beleidsvoornemens 2001 zijn geagendeerd voor het najaarscongres 2000 en worden gepubliceerd tegelijk met de financiële voorstellen voor congres 71, d.w.z. uiterlijk 18 oktober 2000.

- * in elk congres de gelegenheid te bieden tot het stellen van vragen aan de fracties van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en de afvaardiging naar het Europees Parlement, alsmede aan het Hoofdbestuur en de besturen van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en het Opleidingscentrum D66.

71 In de agenda voor congres 71 staat voor zondag 19 november 2000 de vragenronde geagendeerd.

De jaarverslagen van HB, TK en EP over de eerste helft van 1999 werden reeds in 1999 gepubliceerd. De overige (delen) van de jaarverslagen over 1999 worden gepubliceerd voor 1 mei 2000.

De jaarverslagen over 2000 worden gepubliceerd voor eind februari 2001

71 De jaarverslagen van de fracties van TK, EK en EP zullen in het vervolg lopen van september t/m juli en op de website worden geplaatst in de maand voor het najaarscongres

De jaarverslagen van het Landelijk Bestuur blijven kalenderjaren betreffen.

Publicatie vindt plaats door middel van het (downloadbaar) plaatsen van de volledige tekst van de jaarverslagen op de website en door het vermelden van een aankondiging in de Democraat vanaf welke datum welke stukken op de website staan en op papier bij de secretariaten van de verschillende gremia opvraagbaar zijn.

71: De Democraat die op 18 oktober bij de leden in de bus valt bevat een algemene aankondiging

Toekomst voor de politieke partij,

70: rapport is aangeboden, concrete voorstellen zullen een van de volgende congressen worden aangeboden

In de voor de zomer bekend te maken meerjarige congresplanning zal dit worden opgenomen.

71. Aangekondigd werden congressen op 17 november 2001 (lijsttrekker TK) en 9 en 10 februari 2002 (verkiezingsprogramma TK). Het LB doet een voorstel aan congres 71 om het mogelijk te maken slechts één congres per jaar te houden. Na besluitvorming hierover in congres 71 zal begin 2001 een meerjarige congresplanning worden gepubliceerd

Organisatorische voorbereidingen verkiezingen

In congresboek R voor congres 70 werden de volgende algemene opmerkingen gemaakt, waarnaar in de navolgende rapportages verwezen wordt.

Opmerking:

2 Organisatorische voorbereidingen verkiezingen

Een aantal voorstellen m b t. interne verkiezingen zijn op dit moment nog niet uitgevoerd, aangezien de eerstvolgende interne verkiezingen in 2001 zijn. De interne voorbereidingen hiervoor vinden plaats in de loop van dit jaar. Voor congres 71 zal daarom een aanvullende rapportage worden uitgebracht over de uitvoering van de organisatorische voorstellen van congres 69

3 Financiële consequenties

Een aantal voorstellen heeft financiële consequenties voor het jaar 2001. De uitvoering van deze voorstellen dient in samenhang beoordeeld te worden met overige prioriteiten voor 2001. Hierover wordt bericht in de rapportage voor congres 71 en bij de publicatie van de concept-begroting voor 2001, vast te stellen in congres 71, in november 2000

4 001 Kandidatenoverzichten Verbetering van de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de kandidatenoverzichten o.a. door:

a1 heldere indeling van het stemadvies

c verbetering van lay out en presentatie o a. door:

d het bieden van een "vormvrij" deel per kandidaat daarin staat het de kandidaat vrij om zich vrij te presenteren met humor, cultuur en inspiratie. De hieraan verbonden kosten dienen door de kandidaat zelf worden gedragen

e in het kandidatenboek de verwijzingsnummers vervangen door tekst,

f nagaan of bij het kandidatenboek voor de landelijke verkiezingen het financieel en organisatorisch haalbaar is om een los vel/uitneembaar dubbel blad, al dan niet in kleur met de foto's, namen en nrs. van de kandidaten te voegen;

In dat geval zou de zwart-wit gerasterde foto tussen de tekst kunnen vervallen;

g benutting van de digitale mogelijkheden voor informatie van en over kandidaten door het kandidatenboek op de D66-website te zetten;

h het aanbieden aan alle kandidaten van een link tussen de D66-website op dat niveau en een eigen website van de kandidaat;

i het aanbieden aan alle kandidaten van een standaard-opmaak van een eigen website, met als neven-doel: het bewerkstelligen van de toegankelijkheid en de vergelijkingsmogelijkheid tussen kandidaten door eenheid van stijl en opmaak,

j het aanbieden tegen betaling van een cursus voor het inrichten en bijhouden van een eigen website in verband met de kandidaatstelling,

k te stimuleren dat de kandidaten daarop ruim informatie verstrekken en die actueel houden:

70: zie opmerking 2

71. Na congres 71 vindt er overleg plaats tussen LB en LVC over de uitvoering van deze besluiten in relatie tot de beschikbare budgettaire ruimte

Aan congres 72 wordt hierover nader gerapporteerd

4 002 Stembiljet Het gemakkelijker maken van het invullen en inzenden van het stembiljet door:

a op het stembiljet de gelegenheid te bieden om via het invullen van slechts 1 hokje aan te geven dat men het stemadvies in zijn geheel volgt. Uiteraard blijft daarnaast de mogelijkheid bestaan om alle hokjes in een zelf te bepalen volgorde in te vullen;

b de mogelijkheid te bieden het formulier te retourneren aan een antwoordnummer;

c het sturen van de gegevens over de kandidaatstelling voor de lijsttrekker naar alle leden

i p v. zoals thans alleen verstrekken aan de op de ledenvergadering aanwezigen

d het onderzoeken van mogelijkheden om via de telefoon of Internet te stemmen.

70:

ad a: zie opmerking 2

ad b en c. zie opmerking 3

ad d' in het kader van de digitalisering van een deel van de organisatie wordt thans de mogelijkheid om

via telefoon of Internet te stemmen onderzocht. Meer hierover in de rapportage voor congres 71.

71: Na congres 71 vindt er overleg plaats tussen LB en LVC over de uitvoering van deze besluiten in relatie tot de beschikbare budgettaire ruimte.

Aan congres 72 wordt hierover nader gerapporteerd.

4.003 Termijnen en procedures

a het aanzienlijk verkorten van termijnen,

De sluiting van de kandidaatstelling voor het lijsttrekkerschap kan geschieden maximaal een half jaar voor het indienen van de kandidatenlijst. Voor de overige kandidaten is dit 4 maanden

- b1 de lijsttrekker op een eerder moment te kiezen, voorafgaande aan de verkiezing van de overige kandidaten
- b2 In alle gevallen blijft de huidige regeling bestaan dat de lijsttrekker in de ledenvergadering wordt gekozen,
- c de verplichting tot het houden van presentatiebijeenkomsten te laten vervallen. Dit neemt natuurlijk niet weg dat b.v. afdelingen de kandidaten kunnen uitnodigen zich op een bijeenkomst te presenteren;
- d de voorverkiezingsronde bij Tweede Kamerverkiezingen te laten vervallen, zodat voor alle verkiezingen slechts één ronde wordt gehouden,
- e2 Hierbij moet het reglementair mogelijk worden gemaakt dat de stemadviescommissie voor de helft bestaat uit niet in de afdeling of regio woonachtige leden_
- f In het reglement ware een verbod op te nemen om bij voorkeursacties negatieve verklaringen te geven (bij de persoonlijke toelichting is dit reeds het geval)
- g1 het reglementair mogelijk te maken dat op lokaal niveau gemeenschappelijke verkiezingscommissies voor een aantal afdelingen gezamenlijk worden ingesteld
- g2 dat slechts één profiel voor de verkiezing van kandidaat-vertegenwoordigers wordt gehanteerd i p v. de huidige (formele) twee. Dit profiel dient beschikbaar te zijn bij de opening van de kandidaatstelling.
- 70: zie opmerkingen 1a en 1b*
- 71 voor deze serie voorstellen zijn reglementswijzigingsvoorstellen gedaan aan congres 71.*
- 4.004 **Kadervorming** Het aantrekken van bijzonder gekwalificeerde kandidaten te vergemakkelijken door.
- b versterking van het proces van kadervorming, talentscouting en begeleiding o.a. door intensief gebruik te maken van een up to date gehouden kennis- en kundebestand;
- 70: zie opmerking 3*
- 71 Na vaststelling van de begroting en kennisname van de reacties van congres 71 op het beleidsplan*
- van de partij stelt het bestuur prioriteiten Aan congres 72 wordt hierover nader gerapporteerd*
- 4 006 **Stemadviescommissie** Het aanpassen van de instelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de stemadviescommissie door:
- c aan te bevelen dat de stemadviescommissie 2 gesprekken heeft met elke kandidaat en elke keer met verschillende leden van de stemadviescommissie;
- d een praktische set voor administratieve begeleiding van elke stemadviescommissie ter beschikking te stellen,
- 70: ad c en d: zie opmerking 2*
- 71: ad c: zie nieuw art 8.17 1d*
- 71 ad d: wordt voor TK-verkiezingen 2001 voorbereid in voorjaar 2001*
- 4.007 **Profiel** Het profiel waaraan de stemadviescommissie de kandidaten toetst, eventueel aanvullende criteria op te nemen omtrent.
- a de bereidheid de functie inderdaad te vervullen;
- b de inzetbaarheid in de campagne,
- c de bereidheid om de eigen kwaliteit via functionele bij- en nascholing te verhogen.
- 70: zie opmerking 2.*
- 71: ad a: reeds opgenomen in HR art. 8.10*
- 71 ad b: profiel TK 2002 vermeldt dit expliciet*
- 71. ad c niet opgenomen in concept-TK-profiel 2002, wel in leidraad GR-profiel 2002*
- 4.008 het maken van een apart profiel voor de vacature van lijsttrekker
- 70. zie opmerking 2*
- 71: opgenomen in HR art 8.10*
- 4 009 **Aanvaarden zetel** Het uitbannen van de "onverkiezbare plaats" door het volgende te bewerkstelligen
- c bij de interne verkiezingen
- in de in art. 024.1f genoemde bereidverklaring van de kandidaat te laten opnemen "aanvaarding van de zetel bij verkiezing".
- 70: zie opmerking 2*
- 71: p[geemp,em om JR art/ 9/15/1^e*
- 0055 **Kiessysteem** Verzoek aan het Hoofdbestuur om
- op korte termijn een tweetal deskundigen een vergelijking te laten maken van (1) het bestaande systeem; (2) het EOS-systeem en (3) het matrix-systeem, gegeven de binnen de partij geldende

- spelregels voor het kiezen van partijfunctionarissen, respectievelijk van kandidaten voor vertegenwoordigende lichamen, met als beoordelingscriteria (a) de mate waarin het systeem een afspiegeling oplevert van de wensen van degenen die een stembiljet invullen, en (b) de mate van doorzichtigheid van het systeem,
- een zodanige afspraak te maken met de twee deskundigen, dat hun advies beschikbaar zal zijn op het eerstvolgende congres;
 - bij gelijklopend advies van de deskundigen en indien het een voorkeur betreft ten nadele van het huidige systeem alle voorbereidingen te treffen die nodig zijn, om op het volgend congres van kiessysteem te kunnen veranderen;
 - bij verdeeld advies van de deskundigen het als partij zoeken naar een beter kiessysteem verder te laten rusten

70 Aan congres 71 zal hierover worden gerapporteerd

71 *Er is serieus geprobeerd om op een voor iedereen toegankelijke manier in een notitie uitvoering te geven aan deze motie. In navolging van de Commissie Tommel is dat helaas opnieuw niet gelukt. Vanuit het oogpunt van tijd/rendement heeft het LB dit project stilgelegd.*

Advies LB aan congres: 1) De indieners/verzoekers komen zelf met een voor iedereen begrijpelijke tekst inclusief een advies van deskundigen. 2) Probleemanalyse leidt tot de conclusie dat iedereen, die zich daar aan schuldig maakt, moet ophouden met zogenaamd 'tactisch' stemmen en moet gewoon 'de beste' lijst invullen. Ieder systeem gaat uiteindelijk kapot aan verkeerd gebruik. Bij de steminstructie zou hier actief op gewezen kunnen worden.

0109 **Vrijdagavond/zaterdag-congresvariant**

Opdracht aan het Hoofdbestuur om naast de gangbare 1-daagse congressen, de congresvariant die begint op vrijdagavond en duurt tot en met zaterdag weer te benutten en de variant van het 2-daags congres uitsluitend bij uitzondering in te zetten

70. *Het Hoofdbestuur is bezig met een congresplanning voor meerdere jaren. Voor de zomer zal deze worden bekendgemaakt via Democraat en website. Daarbij zal dit congresbesluit worden meegenomen.*

71. *Begin 2001 wordt een meerjarige congresplanning gepubliceerd*

APM 69 1009

verzoekt het hoofdbestuur

- de verantwoordelijke minister te verzoeken nader onderzoek te doen naar de negatieve gevolgen van oormerken en diervriendelijkere alternatieven;
- mocht dit onderzoek andere fraudebestendige alternatieven opleveren, aan de verantwoordelijke minister te verzoeken deze alternatieven te implementeren

Het Landelijk Bestuur heeft de verantwoordelijke minister dit verzoek overgebracht.

Ministers leggen geen verantwoording af aan congressen.

Het Landelijk Bestuur kan het congres wel op de hoogte stellen van de actuele stand van zaken inzake deze materie

Deze is als volgt:

De identificatie en registratie van runderen, waarbij dieren worden voorzien van oormerken met barcodes en mutaties in veebestanden onmiddellijk worden verwerkt in een centrale database, wordt gebruikt voor de volgende doeleinden

- snelle tracering van dierziekten (BSE, MKZ e d),
- exportcertificering van vee en vlees (vrijwaringsplicht ten opzichte van de andere lidstaten),
- premietoekenningen zoals de zoogkoeienpremie, de stierenpremie en de slachtpremie.

De basis voor de identificatie en registratie van runderen is vastgelegd in EU Verordening nr. 820/97 (wordt separaat toegezonden). In deze verordening is ondermeer bepaald dat het Europees Parlement en de Raad uiterlijk 31 december 2001 een besluit nemen over de introductie van elektronische identificatie (zie overweging 20 en artikel 4 lid 7).

In dit kader lopen in een aantal lidstaten, waaronder Nederland, mede door de EU gefinancierde projecten. In Nederland worden proeven gedaan met transponders in oormerken, injecteerbare transponders en transponders verwerkt in zgn. netmaagbolussen. Bij deze proeven zijn 80 000 dieren en 350 bedrijven betrokken.

RAPPORTAGE UITVOERING BESLUITEN CONGRES 70 aan CONGRES 71

Financiën

Contributieregeling 2001 en afdrachtregeling 2001 vastgesteld.

Motie 70 0034

draagt het Hoofdbestuur op een regeling te ontwerpen waarin een verplichte afdracht aan de partij van D66-vertegenwoordigers wordt geregeld

Uitvoering

het voorstel voor de afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers is aan congres 71 aangeboden ter vaststelling. Tevens is de regeling opgenomen in de wijzigingsvoorstellen Statuten en Huishoudelijk Reglement voor congres 71

Motie 70.0057

spreekt uit dat

- gegevens over het al dan niet voldoen aan de afdrachtregeling door kandidaten beschikbaar moeten worden gesteld aan stemadviescommissies en andere organen die adviseren over de kandidaatstelling,
- deze gegevens bij de advisering moeten worden meegewogen

Het Hoofdbestuur maakte hierbij de kanttekening dat dit wel op een voor de privacy verantwoorde manier moet gebeuren

Uitvoering.

Congres 71 beslist over de voorgelegde afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers en over de toepassingsregels in de vorm van wijzigingsvoorstellen Huishoudelijk Reglement.

Organisatie

Motie 70 .0001

verzoekt het hoofdbestuur

- het Landelijk Secretariaat op te dragen recycled papier te gaan gebruiken voor bepaalde toepassingen,
- dit papier o a te gaan gebruiken voor interne toepassingen binnen D66 zoals congresbundels, die voor het merendeel maar eenmalig gebruikt worden

Uitvoering.

Het LB heeft uitgezocht - aangezien er sprake was van een misverstand – in hoeverre er nu wel en niet recycled papier gebruikt wordt door het Landelijk Secretariaat. Er blijken verschillende soorten milieuvriendelijk papier te bestaan met verschillende kwaliteitsaan- duidingen Het Landelijk Secretariaat gebruikt al een vorm van milieuvriendelijk papier met een kwaliteitsmerk De door ons onderzochte nog milieuvriendelijkere papersoorten zijn echter allemaal duurder Tegen het licht van enerzijds de forse bezuinigingen voor 2001 en anderzijds een sterk gereduceerd papiergebruik - er gaat steeds meer post per e-mail - leek dit het LB geen verantwoorde omzetting De extra kosten, alsmede de totale verandering, leveren een te beperkt resultaat op. Wel blijft dit verzoek onze aandacht houden en in geval van een gunstiger papierprijs, dan wel een betere financiële positie, kan hier opnieuw naar gekeken worden

Uitgangspunten

De uitgangspunten zijn in hun geheel aangenomen.

Uitvoering: de tekst is op de website gezet, wordt op aanvraag toegezonden en maakt deel uit van het informatiepakket dat aan belangstellenden wordt toegezonden.

Burger en Bestuur

Ongewijzigd aangenomen werden de punten 1,3,5, 6, 8,9,11,12,13,14,16, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33.

Gewijzigd aangenomen werden. de punten 2 door 70.0004, 4 door 69.0105, 7 aangenomen de eerste 2 volzinnen. 10 door am. 69 0082, 17 door 70.0038, 19 door 70 0014, 22 door 70 0015, 27 door 70 0017, Ingetrokken werd punt 15. Wegens tijdgebrek werd de behandeling van de punten 34 t/m 43 uitgesteld tot congres 71.

Uitvoering. het onderwerp van punt 15 is in congres 71 aan de orde bij agendapunt "Positie Ambtenaren". Het Landelijk Bestuur heeft besloten behandeling van de punten van de agenda af te voeren.

De aangenomen punten zijn aan de Programmacommissie ter hand gesteld om te laten meewegen bij de opstelling van het volgende concept-verkiezingsprogramma Bij de behandeling van het conceptverkiezingsprogramma wordt het congres dus in de gelegenheid gesteld zich over deze punten uit te spreken

Algemene Politieke Moties

De moties 70.0029 en 70.0061 werden wegens tijdgebrek niet behandeld

Uitvoering. deze moties worden in congres 71 behandeld bij het agendapunt Algemene Politieke Moties

ACTUELE POLITIEKE MOTIES

Uitvoering door Tweede Kamerfractie en delegatie naar het Europees Parlement

APM 70 0072

spreekt uit dat

- een Europese 'Wet Openbaarheid van Bestuur' tot minstens zoveel openbaarheid moet leiden als in Nederland en de Scandinavische landen gebruikelijk is;
- de Nederlandse regering zich hiervoor in de Raad van Ministers ten sterkste moet inzetten,
- de D66-fractie in het Europees Parlement zich hiervoor ten sterkste moet inzetten;

verzoekt de D66-fracties in Tweede Kamer en Europees Parlement om dit standpunt met kracht uit te dragen

Uitvoering

Over de EuroWOB heeft de Eurofractie contact opgenomen met Commissievoorzitter Prodi, diverse verantwoordelijke Commissieambtenaren, de Europese ombudsman, journalisten, de Tweede Kamer (samen met de Tweede-Kamerfractie), staatssecretaris Benschop, minister Van Aartsen en de Nederlandse vertegenwoordiging bij de Raad van Ministers in Brussel. Daarnaast is actief gelobbyd in het Europees Parlement en zijn amendementen ingediend op de voorstellen van de commissie

Resultaten. De Nederlandse regering beschouwt het onderwerp EuroWOB als een speerpunt, en zowel de Nederlandse regering als de Tweede Kamer zitten geheel op de D66-lijn. Een vaste ELDR-werkgroep waarvan Lousewies van der Laan deel uitmaakt volgt de ontwikkelingen op het gebied van de EuroWOB op de voet. De leden zijn actief bezig om politici en publieke opinie in hun eigen land bewust te maken van het belang van een goede EuroWOB. In de vaste commissies van het Europees Parlement zijn de meeste D66-voorstellen tot nu toe aangenomen. Het wachten is nu op de plenaire stemming in het Europees Parlement. De Raad van Ministers is, ondanks de goede inspanningen van de Nederlandse regering, helaas erg conservatief op dit belangrijke onderwerp. De verwachting is dan ook dat de Raad de wijzigingen van het Parlement zal verwerpen en het voorstel van de Commissie zal willen afzwakken. In dat geval volgt er een nieuwe ronde waarna beide instellingen opnieuw amendementen kunnen indienen. Vooral door de opstelling van de Raad van Ministers (de regeringen van de EU-landen) zal het nog een taaië strijd worden voor er een goede EuroWOB ligt. Voor verdere informatie zie het jaarverslag 1999-2000 van de Eurofractie

APM 70.0073

spreekt uit dat

- acties met als doel het terugbrengen van de steun voor extreem-rechts in Europa gericht moeten zijn op bestrijding van de oorzaken ervan;
- eventuele sancties tegen Oostenrijk zich moeten richten op de regering, en niet op de bevolking;
- er behoefte is aan een Europees debat over gedragsregels voor de omgang met extreem-rechts;

verzoekt de D66-ministers en fracties in Tweede Kamer en Europees Parlement dit standpunt uit te dragen

Uitvoering

De Tweede-Kamerfractie van D66 onderschrijft het beginsel dat sancties zich niet tegen de bevolking, maar tegen de regering moeten richten. Dat is in het algemeen zo (zie bijvoorbeeld de gevallen van Joegoslavië en Irak), hoe moeilijk één en ander ook is te verwezenlijken. Dit geldt ook in het geval van Oostenrijk. Juist bij Oostenrijk is het van belang dat de EU aangeeft niet de bevolking te willen treffen, maar dat de EU zich verzet tegen extreem rechts (beleid). Dat is immers van belang voor het draagvlak voor de EU bij de bevolking. Een aanpak gericht op de oorzaken van extreem rechts en een Europees debat over gedragsregels met betrekking tot huidige en nieuwe EU-leden is zeer belangrijk. D66 hoopt dat zowel de activiteiten van de Commissie van Wijzen met betrekking tot Oostenrijk, als de huidige discussie over omgang met rechts in de IGC mede naar aanleiding van de artikelen 6 en 7 van het Verdrag van Amsterdam vrucht zullen dragen.

Tegen deze achtergrond is het ook aanvaardbaar dat de maatregelen tegen Oostenrijk op grond van het rapport van de Wijzen inmiddels zijn ingetrokken. Terecht is in de EU afgesproken waakzaam te blijven ten opzichte van Oostenrijk, onder meer via het Anti-Racisme Observatorium, en te streven naar een gedragscode hoe in het algemeen om te gaan met extreem-rechts bij huidige en nieuwe leden.

De Eurofractie heeft over de sancties tegen Oostenrijk verschillende artikelen gepubliceerd in de Democraat, de Volkskrant en de Oostenrijkse krant Die Presse. In deze artikelen wordt erop gewezen dat de sancties van de EU-landen makkelijk verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden, en dat goed duidelijk gemaakt moet worden dat de sancties niet gericht zijn tegen de Oostenrijkse bevolking. Verder zijn de sancties gevoelig voor het verwijt van opportunisme, o.a. omdat er in het verleden geen sancties zijn ingesteld toen in Italië extreem-rechts in de regering kwam. Wat het hele voorval wel duidelijk maakt, is dat de EU kennelijk begint uit te groeien van een puur economische unie naar een echte waardengemeenschap. Om dat verder te onderstrepen en om onduidelijkheden als met de Oostenrijkse sancties voortaan te voorkomen, moet artikel 7 in het Verdrag van Amsterdam worden uitgebreid met een goed systeem van hoor en wederhoor, en met een duidelijk stelsel gedragsregels voor de omgang met soortgelijke gevallen. Deze standpunten, tevens vervat in de D66-bijdragen aan het IGC-debat, zijn in overeenstemming met de motie

Stand van zaken. Na de publicatie van een Rapport van Wijzen met daarin dezelfde bezwaren als die van D66 zijn de sancties opgeheven. In het kader van de IGC heeft het Franse voorzitterschap voorstellen gedaan voor wijziging van artikel 7 van het Verdrag.

APM 70 0066

van mening dat:

- er vanuit Europa naast retorische sancties ook een positieve bijdrage aan de Oostenrijkse politieke cultuur geleverd moet worden;
- de aanwezigheid van het Liberales Forum (en meerdere ongebonden, kritische intellectuelen) daar een goede voedingsbodem voor vormt,
- het gefossiliseerde verzuilingssysteem ("proporz-system") dat SPo en oVP hebben opgebouwd en wat ze tot op heden gehandhaafd hebben, de beste voedingsbodem is geweest voor de "Politik-Verdrossenheit" (Von Weizsäcker) bij de Oostenrijkse kiezers, en dus voor het appél als protestpartij van de FPo,
- zonder dat versteende neo-corporatisme de democratische aspiraties van veel Oostenrijkse kiezers andere, constructievere uitingen zal kunnen vinden dan het op de "Duits-nationalistische" traditie terugrijpende FPo-gedachtengoed;

adviseert de Eurofractie en het Hoofdbestuur van D66:

- zowel via de ELDR/Europese Liberalen en de liberale eurofractie, als bilateraal alle mogelijke programmatische ondersteuning te geven aan het Liberales Forum;
- onderschrijft het streven van het Liberales Forum naar ontzuiling van de Oostenrijkse samenleving en naar modernisering van de sociaal-economische advies- en besluitvormingsprocedures;
- deze voorstellen via de Nederlandse en Belgische partijen bij de socialistische en christendemocratische eurofracties aan te kaarten, zodat de SPo en oVP begeleid en gestimuleerd worden in het ontzuilen van zowel hun interne partij-organisaties, als van hun contacten met maatschappelijke organisaties als vakbonden, onderwijs en bedrijfsleven

Uitvoering.

Lousewies van der Laan heeft in het voorjaar een bezoek gebracht aan de leiding van Liberales Forum om met hen over de situatie te overleggen. Daarnaast is er contact geweest met diverse Oostenrijkse europarlementariërs, en heeft D66 steun aan Liberales Forum op de agenda van de ELDR voor 2001 weten te zetten. Voor het overige zie het commentaar bij APM 70 0073

APM 70 0065

verzoekt de D66-fractie tot:

- een regeling te komen waarbij de betrokken Nederlandse grensarbeiders niet zullen worden geconfronteerd met negatieve gevolgen op financieel c.q. administratief gebied;
- prioritair en anticiperend om een globale en werkvloeroverstijgende wetenschappelijke studie naar alternatieve en meer structurele oplossingsrichtingen in het grensarbeidersdossier,

spreekt als haar oordeel uit dat:

het te sluiten belastingverdrag arbeidsmobiliteits-bevorderend dient te werken voor beide landen

Uitvoering

De D66 TK-fractie heeft reeds in november 1997 in een motie aangedrongen op een knelpuntennota grensarbeid. Met regelmaat heeft de fractie op het afkomen van een dergelijke notitie bij het kabinet moeten aandringen

Op 20 september 1999 is een notitie over de sociale verzekeringspositie van grensarbeiders aan de Kamer aangeboden. Op 15 december 1999 is deze notitie op verzoek van de Kamer aangevuld met een fiscale paragraaf.

De Kamer heeft over deze notities vragen gesteld. Op 6 juli 2000 zijn de antwoorden binnengekomen. Bij aanvang van het nieuwe parlementaire jaar (2000 – 2001) zal zowel de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid als de vaste commissie voor Financien besluiten of nog verder beraad noodzakelijk is. De TK-fractie D66 zal in haar stellingname zeker de vraag betrekken of het nieuwe belastingverdrag Nederland-Belgie in voldoende mate arbeidsmobiliteits-bevorderend werkt

Uitvoering door Hoofdbestuur

APM 70 0033

uit te dragen dat D66 wil dat de Nederlandse burger de burgemeester van zijn of haar gemeente rechtstreeks kan kiezen

Uitvoering:

Het wetsvoorstel is nog in behandeling.

APM 70 0068

spreekt uit dat

er meer verplichtende maatregelen tot hergebruik opgelegd worden en deze in het Landelijk Afvalbeheersplan dat momenteel opgesteld wordt een wettelijke basis krijgt

Uitvoering:

Aan de hand van een tienjarenplan stellen overheid en Afvaloverleg Orgaan jaarlijks een landelijke verdeelplan op. Sinds het wegvallen van de provinciegrenzen moet de landelijke overheid extra toezien op een goede verdeling, evenals op het halen van de taakstelling voor preventie en hergebruik. Om dit laatste te bevorderen heeft de fractie voorstellen gedaan voor verdergaande scheiding aan de bron, maar tevens voor een belastingsysteem waardoor hergebruik langs fiscale weg wordt bevorderd. In het wetsvoorstel "structuur beheer afvalstoffen" dat thans bij de Kamer ligt, krijgt e.e.a. nog nader invulling.

Jaarverslag Hoofdbestuur D66 tweede helft 1999

0. Inleiding

Dit Jaarverslag over de tweede helft van 1999 betreft een beknopte weergave van hetgeen er in die periode voor wat betreft het Hoofdbestuur (HB) is gebeurd. U kunt ons individueel daar vragen over stellen (bijvoorbeeld per e-mail), maar ook tijdens het congres of bij andere gelegenheden kunt u ons hierover aanspreken.

1. Financiën

De tweede helft van 1999 werd - net zoals de eerste helft van 1999 - gekenmerkt door een grote druk op de financiële positie van de partij. Ook na de wijziging van de Begroting 1999, in verband met de afwikkeling van het bladenplan en de noodzakelijke extra bezuinigingsopgave van ruim fl. 10 000, moesten de penningmeesters van het HB goed de vinger aan de pols houden. Dit komt vooral door het feit dat de contributie-inkomsten flink lager zijn geworden dan verwacht, door het sterk dalende aantal betalende leden. Eind 1999 moesten ruim 700 leden geroyeerd worden, omdat zij de laatste twee jaren niet meer aan hun contributieverplichting hebben voldaan. De penningmeesters blijven zich daarom met kracht inzetten voor het verhogen van de beheersing van de begroting (bijvoorbeeld met behulp van taakstellende budgetten, meer gebruik van e-mail en het zichtbaar maken van kosten) alsmede het controleren van de doelmatigheid van de uitgaven. Ook is op het najaarscongres 1999 te Zutphen positief besloten over een voorstel van de penningmeesters inzake een systematiek voor een investeringsbegroting en een liquiditeitsbegroting.

Daarnaast wordt naarstig gezocht naar andere inkomstenbronnen, bijvoorbeeld door het beleggingsbeleid en mogelijkheden voor sponsoring. Dit biedt zeker mogelijkheden. Het beleggingsbeleid werpt inmiddels zijn vruchten af, maar vooral op het terrein van sponsoring wordt nog veel te weinig ondernomen. Tegelijkertijd dient echter bedacht te worden dat hiermee niet alle financiële problemen van de partij opgelost kunnen worden. Immers, D66 kan en mag bij de beleggingen geen te grote risico's lopen en bij de inzet van sponsoring moet absoluut rekening worden gehouden met de politieke onafhankelijkheid. Voldoende aandacht voor werving van nieuwe leden en niet te vergeten het vasthouden van de bestaande leden blijft daarom essentieel.

Om ruimte te maken voor nieuw beleid in het jaar 2000 hebben de penningmeesters bij de voorbereiding van de begroting 2000 driftig gezocht naar bezuinigingsmogelijkheden. Deze bezuinigingen zijn gevonden in onder andere verlaging van de dotatie aan het verkiezingsfonds, het verlagen van het budget voor opleidingen, het verlagen van het speciaal budget voor wetenschappelijk onderzoek en het schrappen van een budget voor de HB-TKfractie vergaderingen. Daarnaast is de algemene afdracht per lid aan afdelingen en regio's licht gedaald, maar tegelijkertijd is het budget 'activiteiten aan de basis' verhoogd om zo afdelingen en regio's gerichter te kunnen ondersteunen bij de (gezamenlijke) organisatie van grotere politieke bijeenkomsten, die een flinke uitstraling naar buiten toe hebben. De penningmeesters blijven zich echter grote zorgen maken over de het verkiezingsfonds dat, ondanks de opbrengst van de speciale actie, nog veel te laag is met het oog op de verkiezingen in de komende jaren.

2. Politieke meningsvorming

In de tweede helft van 1999 werd het millenniumcongres voorbereid, waarbij er extra tijd werd ingeruimd voor Politieke Moties. Een Hoofdbestuurscommissie onder voorzitterschap van Alexander Pechtold presenteerde op het millenniumcongres het rapport "Toekomst voor de politieke partij". Tevens werden de uitgangspunten van de Democraten besproken, maar nog niet vastgesteld. Op donderdagavond vond er politiek overleg plaats tussen en met de D66-bewindslieden. De secretaris politiek bezocht wekelijks de fractievergaderingen van de Tweede Kamerfractie op dinsdagochtend.

De Adviesraad kwam vijfmaal bijeen en adviseerde de fracties van de Tweede Kamer en het Europees Parlement, het Hoofdbestuur en de Programmacommissie onder andere inzake DNA-registratie, ministeriele verantwoordelijkheid, ruimtelijke ordening, Burger en Bestuur en het ELDR-programma. Congres 69 besliste dat de Adviesraad alleen adviseert over politieke aangelegenheden. Het congres bevestigde eveneens dat de Programmacommissie in het vervolg op elk niveau door het desbetreffende bestuur wordt ingesteld, tenzij op lokaal of regionaal niveau door de ledenvergadering anders wordt beslist. De Programmacommissie heeft de eerste verkennende werkzaamheden verricht voor de opzet van het Verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2002. Er is een "referentenpool" ingesteld, die in een vroeg stadium meeleest en commentaar levert, waardoor een brede inbreng bij de

totstandkoming van teksten voor congressen en verkiezingsprogramma's kan worden gerealiseerd. De Commissie Seniorenbeleid nam met succes deel aan de Ouderenbeurs. De Ondernemerskring hield zich bezig met de nota Zorgverlof en produceerde een nota "Maatschappelijk verantwoord Ondernemen en de Overheid". De Commissie Vrouwenrechten/Mensenrechten besprak de herziening van het belastingstelsel en de basiswet Kinderopvang.

3 Buitenland

Na het voor de verslagperiode gehouden ELDR-congres in Berlijn is de ingezette koers van versterking van het netwerk van sociaal-liberale partijen voortgezet. Dit concentreerde zich op twee evenementen. De in november georganiseerde internationale conferentie van het Internationaal Democratisch Initiatief (IDI) stond in het teken van discussie over de (sociaal-) liberale grondslagen van D66 en partner-partijen. Het was de eerste bijeenkomst waarbij ook een vertegenwoordiger van ID21 uit Vlaanderen en Jabloko uit Rusland aanwezig was.

Op de ELDR-leidersbijeenkomst in december in Helsinki werd D66 voor de eerste maal sinds onze toetreding tot de ELDR door Thom de Graaf vertegenwoordigd. D66 was daarnaast vertegenwoordigd op de executive-bijeenkomst van de Liberale Internationale in september en de council van de ELDR in september en december. Via IDI zijn contacten gelegd met de Partij voor Burgerlijk Begrip uit Slowakije, onze zusterpartij aldaar. Voor het internationale werk van de partij zijn de verschillende projecten van de stichting Internationaal Democratisch Initiatief van groot belang. Verwezen wordt naar het jaarverslag van deze stichting. D66 heeft ook in deze periode geparticipeerd in de Stichting voor een Nieuw Zuid-Afrika en NOVIB. In de verslagperiode is een aanvang gemaakt met projecten in het kader van de duurzame ontwikkeling, zoals mogelijk gemaakt door het NCDO.

4. Communicatie

Na de verkiezingen in de eerste helft van 1999, heeft in de tweede helft de nadruk gelegen op het vormgeven van kaders. Deze moeten de partijorganisatie zowel structureel als concreet ondersteunen bij activiteiten ter versterking van leden- en kiezersbinding en -werving. Na instelling van de commissie communicatie, een netwerk van leden die werkzaam zijn op dit vakgebied, is gewerkt aan een communicatiebeleid voor D66. Dit met name om van ad hoc campagnes over te stappen op permanent campagne voeren. Prioriteit lag bij het gereed maken van de organisatie om de externe gerichtheid van onze partij te bevorderen, voorafgaande aan het opbouwen van een communicatiestrategie op basis van onze inhoud en het inrichten van allerlei doelgroepgerichte acties. Er is in het najaar 1999 een communicatieprogramma opgesteld dat grotendeels gestoeld is op het versterken van de communicatiefunctie en met als beleidslijn het introduceren van doelgroepcommunicatie. De totstandkoming van tools voor afdelingen, de inzet van digitale media en het persoonlijk contact hebben hierin een samenhangende plaats gekregen.

In 1999 zijn concreet gerealiseerd het verzamelen van gegevens over kiezers, een eerste schets van de D66-kiezersprofielen, een visie van de commissie communicatie op identiteit en profilering, inzicht in de positie van D66 op de kiezersmarkt en workshops en tools voor afdelingen. Deze input is gebruikt voor communicatiesupport aan afdelingen en regio's.

In workshops en presentaties op de door het Opleidingscentrum georganiseerde Bestuurdersdag in november 1999 is een eerste start gegeven voor de permanente campagne. Deze Bestuurdersdag heeft voor een groot deel in het teken gestaan van communicatie en is door ruim 80 afdelingsbestuurders bezocht.

Verder is gestart met communicatieadvies op maat, waarbij op verzoek of op initiatief van derden afdelingen en regio's worden bezocht met ideeën, tools en praktijkcases om lokaal de communicatie te versterken. Tot slot heeft het Hoofdbestuur een politiek podium over de identiteit van D66 opgezet en zijn initiatieven vanuit het land rond de profilering van D66, zoals 'Het Sleutelcongres' in Leiden en 'Het zo maar een feest' in Groningen, financieel ondersteund.

In 1999 heeft de Democraat een scherper profiel gekregen. Belangrijkste communicatiedoelstelling is geworden ledenbinding. Hiertoe is een aantal nieuwe rubrieken verschenen als personalia, uit de regio en ledenbarometer. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor een restyling.

Als onderdeel van het communicatieprogramma zijn voorstellen gemaakt om een nieuwe digitale e-mail service in te richten, dit om de informatievoorziening naar leden en belangstellenden te versterken. Ook zijn de voorbereidingen getroffen voor de instelling van een innovatieteam als denktank voor verder innovaties in de digitale communicatie. Dit om voldoende mensen te kunnen mobiliseren om de vele ideeën die leven op dit vlak ook daadwerkelijk tot realisatie te kunnen brengen.

5. Organisatie

In de tweede helft van 1999 is de actieve ondersteuning van de partijorganisatie weer opgepakt. Vanaf het congres in Zutphen is gewerkt om (noodlijdende) afdelingen actief te ondersteunen, het regiovoorzittersoverleg verder uit te bouwen, regio's en met name regiovergaderingen actief te bezoeken en er is alles aan gedaan om onze leden te motiveren en gemotiveerd te houden. Er zijn eerste pogingen ondernomen om de uitstroom van leden tot staan te brengen, maar in twee maanden tijd is dat – helaas - nog niet gelukt

Tijdens het congres in Zutphen heeft het congres uitgesproken dat er voorlopig geen enkele vorm van lokaal lidmaatschap wordt toegestaan.

Landelijk Bestuur,
Den Haag, juli 2000